

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **praca socjalna**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

Data przeprowadzenia wizytacji: **22-23.01.2021**

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	10
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	14
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	18
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	22
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	24
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	27
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	29
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	33
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	34
Zalecenia	38
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	38
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego_____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych_____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych_____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa**Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena**Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Andrzej Niesporek, członek PKA

członkowie:

1. ks. dr hab. Leon Szot – ekspert PKA
2. dr hab. Kamil Kardis – ekspert PKA
3. Napieraj Norbert – ekspert PKA wyznaczony przez pracodawców
4. Sara Zemczak – ekspert PKA student
5. Małgorzata Piechowicz – sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku praca socjalna prowadzonym na Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2020/2021. Ze względu na zaistniałą sytuację epidemiczną, wizytacja została przeprowadzona w formie zdalnej, zgodnie z uchwałą nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej.

Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku.

Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z zespołem przygotowującym raport samooceny, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz publiczny dostęp do informacji o programie studiów, pracownikami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami oraz nauczycielami akademickimi. Ponadto przeprowadzono hospitacje zajęć dydaktycznych, dokonano oceny losowo wybranych prac dyplomowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne wnioski, o których Przewodniczący zespołu oceniającego oraz współpracujący z nim eksperci poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	praca socjalna	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	pedagogika 78% nauki socjologiczne 12% nauki o polityce i administracji 10%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów, 180 pkt ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	750 godzin, 26 pkt ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	praca socjalna z rodziną praca socjalna z osobą z niepełnosprawnością i zależną	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	57	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	1896	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	101	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	92	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	76	-

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Nazwa kierunku studiów	praca socjalna	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia II stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{4,5}	pedagogika 78% nauki socjologiczne 12% nauki o polityce i administracji 10%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry, 120 pkt ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	450 godz., 21 pkt ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	praca socjalna w instytucjach pomocowych praca socjalna z rodziną	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	58	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁶	1135	700
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	63	46
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	61	61
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	44	44

⁴W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁵ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁶ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku praca socjalna jest w pełni zgodna z misją i strategią rozwoju Uczelni oraz realizowaną przez nią polityką jakości. Misją Uniwersytetu jest prowadzenie wyspecjalizowanych badań naukowych i wszechstronnej działalności edukacyjnej z uwzględnieniem i poszanowaniem zasad humanizmu, demokracji i tolerancji. UJK w Kielcach kształci w duchu samodzielnego myślenia i swobodnej wymiany poglądów. Tożsamość Uniwersytetu budowana jest poprzez dbałość o wysoki poziom badań naukowych i kształcenia akademickiego, systematyczne budowanie współpracy międzynarodowej, upowszechnianie wiedzy, prowadzenie różnorodnych form działalności edukacyjnej i popularyzatorskiej, kształtowanie patriotyzmu i przywiązania do uniwersalnych wartości etycznych. Celem kształcenia na poziomie studiów I stopnia, jest wyposażenie studentów w wiedzę ujętą w programie studiów, ukształtowanie umiejętności praktycznych niezbędnych do podejmowania działań wynikających ze studiowanej grupy zajęć dydaktycznych oraz kompetencji pozwalających na aktywny udział w działaniach realizowanych w zakresie pomocy i wsparcia, opieki, resocjalizacji, profilaktyki oraz pracy z różnymi grupami społecznymi. Studia II stopnia dają studentowi wielostronną i interdyscyplinarną wiedzę na temat problemów społecznych i ich uwarunkowań, które stanowią przyczynę dysfunkcyjnego funkcjonowania jednostek i grup, z jednoczesnym wskazaniem na kierunki możliwych działań zarówno instytucjonalnych jak i środowiskowych, które stanowią odpowiedź na potrzeby społeczne i socjalne tych jednostek i grup. Na drugim stopniu student zdobywa pogłębioną wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne w ramach programu studiów w wybranych grupach przedmiotów.

Kierunek praca socjalna jest odpowiedzią na dostosowanie kierunków i programów studiów do zmian na regionalnym i krajowym rynku pracy oraz zapotrzebowania społecznego na wykwalifikowanych pracowników socjalnych. Kierunek poprzez budowanie pożądaných kwalifikacji i kompetencji, umożliwia absolwentom spełnianie wymogów rynku pracy zarówno w wymiarze regionalnym jak i ponadregionalnym. Położenie dużego nacisku na rozwój kompetencji społecznych u studentów umożliwia przygotowanie ich do odpowiedzialnego zadania, jakim jest udział w kreowaniu społecznej rzeczywistości opartej na rzetelnych podstawach etycznych.

Podstawą dla konstruowania programu studiów dla kierunku praca socjalna było zorganizowanie dwustopniowego procesu kształcenia o profilu praktycznym. Kształcenie w ramach poszczególnych grup przedmiotów umożliwia studentom przygotowanie się do współpracy w obszarze pomocy społecznej z organizacjami społecznymi i pozarządowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi. Województwo świętokrzyskie to region, w którym istnieje wysokie zapotrzebowanie na wysokie kwalifikacje zawodowe pracownika socjalnego. W województwie świętokrzyskim, jak i regionach ościennych, funkcjonuje bardzo wiele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej – miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej, miejskie i gminne ośrodki pomocy rodzinie, powiatowe centra pomocy rodzinie, domy pomocy społecznej, ośrodki interwencji kryzysowej czy też jednostki poradnictwa specjalistycznego (ośrodki dla osób doświadczających przemocy oraz osób stosujących przemoc w rodzinie, punkty konsultacyjno-doradcze dla rodzin, centrum asystentury społecznej, ośrodki mediacji, punkty konsultacyjne dla osób uzależnionych i członków ich rodzin). Powyższe jest konsekwencją problemów społecznych występujących na terenie regionu (między innymi bezrobocie, przemoc, uzależnienia, wykluczenie). Wielość problemów jednostek i grup społecznych staje się źródłem intensywnych działań kadry prowadzącej kształcenie na ocenianych kierunkach dla uzyskania najlepszych efektów uczenia się.

Proces opracowywania koncepcji kształcenia, a następnie tworzenia i modyfikacji programu studiów, w tym opracowywania efektów uczenia się, uwzględniał zarówno opinie interesariuszy wewnętrznych, jak i zewnętrznych. Stała współpraca z osobami realizującymi przedmioty o charakterze praktycznym, posiadającymi bogate doświadczenie zdobyte poza Uczelnią, jest niezwykle wartościowa. Umożliwia ona doskonalenie koncepcji kształcenia oraz stałe monitorowanie innowacji dla podniesienia kompetencji praktycznych absolwentów wobec potrzeb otoczenia społecznego. W pracach w omawianym zakresie niewątpliwym wsparciem dla Uczelni jest dyrekcja Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach, kierownictwo Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Kielcach oraz dyrekcja Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach. Należy podkreślić także aktywny udział interesariuszy zewnętrznych w pracach Kierunkowego Zespołu ds. Kształcenia nad modyfikowaniem programu studiów. Zaproponowano wprowadzenie nowych przedmiotów (np. *praca socjalna z trudnym klientem*, *praca socjalna z uchodźcami i imigrantami*). Dzięki temu poszerzono ofertę kształcenia na ocenianym kierunku, co podniosło poziom przygotowania zawodowego absolwentów w realizacji świadczeń dla szerszej grupy odbiorców. Warto ponadto podkreślić znaczący udział interesariuszy zewnętrznych w konsultacjach nad zmianami w programie studiów w celu dostosowania go do wymogów znowelizowanej w 2018 r. ustawy. Powyższe zapewnia, iż koncepcja i cele kształcenia uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej i gospodarczej właściwych dla ocenianego kierunku. Są także zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją oraz celami kształcenia, a także Polską Ramą Kwalifikacji dla poziomu 6 (studia I stopnia) i poziomu 7 (studia II stopnia). Odpowiadają ponadto przyjętemu profilowi studiów. Obejmują one wiedzę, kompetencje i umiejętności, które zawarto w treściach nauczania. W ramach programu studiów ponad połowa efektów uczenia się uzyskiwana jest w ramach dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin, do których przyporządkowano efekty uczenia się tj. nauk socjologicznych, nauk o polityce i administracji. Należy stwierdzić, iż koncepcja i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany. Przykładowe zajęcia, w ramach których realizowane są efekty uczenia się przyporządkowane do poszczególnych dyscyplin to:

- studia I stopnia: *wprowadzenie do pedagogiki* (pedagogika); *wprowadzenie do socjologii* (nauki socjologiczne); *polityka społeczna RP* (nauki o polityce i administracji).
- studia II stopnia: *współczesne problemy pedagogiki społecznej* (pedagogika); *antropologia kulturowa* (nauki socjologiczne); *międzynarodowe i europejskie podmioty polityki społecznej* (nauki o polityce i administracji).

Studenci studiów I stopnia są przygotowani do podjęcia studiów II stopnia oraz studiów podyplomowych. Realizując grupę przedmiotów z zakresu specjalności *praca socjalna z rodziną* studenci są przygotowani do zawodu pracownika socjalnego podejmującego działania profesjonalne w instytucjach i jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej takich jak: ośrodki pomocy społecznej, placówki opiekuńczo-wychowawcze, centra interwencji kryzysowej, ogniska wychowawcze, świetlice środowiskowe, kluby młodzieżowe lub inne podmioty o charakterze pomocowym. Studenci, którzy realizują grupę przedmiotów z zakresu specjalności *praca socjalna z osobą z niepełnosprawnością i zależną* są przygotowani do zawodu pracownika socjalnego podejmującego działania profesjonalne w instytucjach i jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, takich jak: środowiskowe domy samopomocy, warsztaty terapii zajęciowej, domy pod fontanną, ośrodki pobytu dziennego lub inne podmioty o charakterze pomocowym.

Celem studiów II stopnia jest przygotowanie profesjonalnych kadr zdolnych sterować, stymulować i wspomagać całościowe nabywanie i rozwijanie kompetencji dzieci, dorosłych i starszych w utrzymaniu, odzyskaniu i ochronie samodzielności, wypracowaniu racjonalnego stosunku do własnego i cudzego życia. Wspieranie w dążeniu do realizacji różnorodnych form aktywności wysoko korelowanych z jakością życia, różnorodnych form rekreacji i wypoczynku, zrzeszania się i egzekwowania swoich praw do godnego życia. Wspomaganie i stymulowanie ludzi dorosłych i starszych do rozwiązywania przez nich życiowych zadań w warunkach domowych i instytucjonalnych formach pomocy, opieki dziennej i wsparcia społecznego. Absolwent studiów II stopnia ma

rozbudzoną potrzebę kształcenia ustawicznego i rozwoju zawodowego oraz jest przygotowany do pracy badawczej i kontynuacji edukacji na kursach, szkoleniach, jak również uczestnictwa w innych ofertach edukacyjnych. Ma umiejętność prowadzenia badań, dostrzegania oraz samodzielnego rozwiązywania problemów teoretycznych i praktycznych z zakresu pracy socjalnej i pomocy społecznej oraz dziedzin pokrewnych. Ich główne cele związane są ze zmianą społeczną, rozwiązywaniem problemów dotyczących potrzeby wsparcia, aktywizacji i integracji społecznej jednostek, grup i społeczności zagrożonych wykluczeniem, wykluczonych, wszystkim tym, którzy z różnych powodów nie mogą, nie chcą lub nie potrafią pokierować swoim życiem tak, aby przebiegało ono pomyślnie. Studia dają kwalifikacje do pracy zawodowej i planowania ścieżki kariery zawodowej. Praca socjalna daje szerokie perspektywy zatrudnienia tak w kraju jak i zagranicą w systemie wsparcia społecznego w instytucjach rządowych i pozarządowych. Studia przygotowują do pracy w ośrodkach pomocy społecznej, domach pomocy społecznej, środowiskowych domach samopomocy, ośrodkach terapii zajęciowej, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, świetlicach środowiskowych, terapeutycznych, socjoterapeutycznych, szpitalach, ośrodkach penitencjarnych, organizacjach i stowarzyszeniach samopomocowych. Otwierają się na nowe i ciągle tworzone możliwości kształcenia ustawicznego i kształcenia zawodowego przygotowującego do elastycznego odpowiadania na potrzeby społeczne i potrzeby rynku pracy, także w formie samozatrudnienia.

Efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Program studiów I stopnia obejmuje 15 efektów z zakresu umiejętności praktycznych, wśród których wymienić można, między innymi, umiejętności obserwowania i interpretowania zjawisk społecznych, wykorzystywania wiedzy teoretycznej z zakresu pracy socjalnej w opisywaniu, analizowaniu i interpretowaniu zjawisk społecznych, oceniania przydatności typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań w zakresie działalności społecznej, komunikowania się ze specjalistami, jak i innymi odbiorcami, planowania i prowadzenia podstawowych badań społecznych, pracy w zespole, planowania i organizowania własnej działalności zawodowej, planowania własnego rozwoju, posługiwania się językiem obcym (na poziomie B2), czy też wykorzystywania nowoczesnych technologii informacyjnych. Natomiast program studiów II stopnia obejmuje 14 efektów z zakresu umiejętności praktycznych. Wśród nich wymienić można, między innymi, umiejętność wszechstronnego wykorzystywania wiedzy teoretycznej do analizowania i interpretowania problemów społecznych, generowania rozwiązania konkretnych problemów socjalnych i społecznych oraz przewidywania skutków planowanych działań, podejmowania działań diagnostycznych i profilaktycznych odpowiadających potrzebom jednostki oraz grupy społecznej właściwych dla pracy socjalnej, wspierania samodzielności uczestników działalności socjalnej, opiekuńczej, kulturalnej i pomocowej w zdobywaniu wiedzy, a także inspirowania do działań na rzecz uczenia się przez całe życie, twórczego animowania prac nad rozwojem uczestników działalności socjalnej, opiekuńczej, kulturalnej i pomocowej, czy też umiejętności językowe odpowiadające wymaganiom określonym dla poziomu odpowiednio B2+ według ESOKJ. Efekty uczenia się są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, a także stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej i gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Obok umiejętności praktycznych obejmują kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej absolwenta pracy socjalnej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁷ - kryterium spełnione

Uzasadnienie

⁷W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

Przedstawiona koncepcja i cele kształcenia są zgodne z misją UJK w Kielcach. Koncepcja kształcenia i cele kształcenia i określone efekty uczenia się mieszczą się w dyscyplinach, do których kierunku praca socjalna jest przyporządkowany. Koncepcja ocenianego kierunku studiów jest zorientowana na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Efekty uczenia przedstawiono w sposób trafny, realistyczny i pozwalający na weryfikację. Odpowiadają szóstemu i siódmemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe zostały precyzyjnie określone w kartach dla poszczególnych przedmiotów składających się na harmonogram realizacji programu studiów. Dobór treści jest ściśle skorelowany z opisanymi w programie studiów efektami uczenia się przyporządkowanymi do prowadzonego kierunku. Treści te są uwzględniają wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany, normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej i gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Przykładowe powiązania treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się dla studiów I stopnia:

a) etyka zawodu pracownika socjalnego:

- Przykładowy efekt uczenia się: PS1P_U – „potrafi prawidłowo posługiwać się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami w celu rozwiązania konkretnego zadania w zakresie pracy socjalnej”.
- Odpowiadające efektowi treści programowe: Etyka pracy, solidarność i wspólnota, problemy wyzysku, cierpienia i iluzji; Wykorzystanie etyki zawodu pracownika socjalnego na rzecz wsparcia i pomocy.

b) dysfunkcje rodziny:

- Przykładowy efekt uczenia się: PS1P_W11 – „zna charakter, miejsce i znaczenie uczestników działalności socjalno-wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej i pomocowej oraz posiada wiedzę o metodach diagnozowania ich potrzeb oraz oceny jakości ich życia”.
- Odpowiadające efektowi treści programowe: Charakterystyka rodziny dysfunkcyjnej oraz czynników wpływających na dysfunkcję; Formy pomocy rodzinom dysfunkcyjnym; Rodzina z problemem alkoholowym; Rodzina żyjąca w ubóstwie.

Przykładowe powiązania treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się dla studiów II stopnia:

a) współczesne problemy pracy socjalnej:

- Przykładowy efekt uczenia się: PS2P_W06 – ma uporządkowaną i poszerzoną wiedzę na temat różnych dziedzin działania pomocowego, obejmującą terminologię, teorię i metodykę pracy socjalnej oraz zasady projektowania, a także zna praktyczne elementy procesu pomocy, wsparcia, integracji, aktywizacji, wykluczenia i rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów”.

- Odpowiadające efektowi treści programowe: Trudności i problemy samotnych rodziców jako wyzwanie dla współczesnej pracy socjalnej; Praca socjalna i pracownik socjalny wobec problemów rodzinnych opiekunów wychowujących dzieci ze sprzężonymi niepełnosprawnościami oraz opiekunów faktycznych osób niesamodzielnych (starszych, z chorobą Alzheimera itp.); Kryzysy zdrowia psychicznego wyzwaniem dla współczesnej pracy socjalnej.

b) *jednostki organizacyjne pomocy społecznej wobec różnych kategorii podopiecznych:*

- Przykładowy efekt uczenia się: PS2P_W09 – „ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji społecznych oraz pogłębioną w odniesieniu do wybranych struktur i instytucji społecznych, a także o poglądach na ich temat oraz praktycznych zastosowaniach tych poglądów; posiada poszerzoną wiedzę o strukturze i funkcjach systemu pomocy społecznej; celach, podstawach prawnych, organizacji i funkcjonowaniu różnych instytucji socjalnych”.
- Odpowiadające efektowi treści programowe: Formy pomocy wobec osób starszych, zmagających się z chorobą Alzheimera i innymi schorzeniami znacznie utrudniającymi ich codzienne funkcjonowanie; Możliwości wsparcia wobec osób dotkniętych przemocą domową, działalność instytucji na rzecz ofiar i sprawców przemocy; Formy pomocy wobec dzieci oraz osób dorosłych zmagających się z różnymi rodzajami niepełnosprawności.

Szeroki i zróżnicowany, a zarazem uwzględniający specyfikę kierunku dobór treści kształcenia opisanych w kartach poszczególnych zajęć umożliwia pełne osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Zaplanowany czas trwania studiów oraz nakład pracy niezbędny do ukończenia studiów I i II stopnia zapewnia osiągnięcie założonych dla kierunku efektów uczenia się. Ponadto nakład pracy zakładany do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć został poprawnie oszacowany i zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Także liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia jest zgodna z wymaganiami określonymi dla studiów stacjonarnych. Program studiów umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. W wymaganym wymiarze punktów ECTS uwzględniono również zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne oraz zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych. Plan studiów obejmuje ponadto zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości języka obcego.

Dla obu poziomów studiów sekwencja zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Program studiów oraz harmonogram jego realizacji umożliwiają osiągnięcie założonych efektów uczenia się w postaci wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych.

Na kierunku praca socjalna zajęcia prowadzone są w formie wykładów, ćwiczeń, laboratoriów, lektoratów oraz praktyk, przy czym liczba godzin ćwiczeń i praktyki stanowi łącznie ok. 62% wszystkich zajęć realizowanych na studiach stacjonarnych I stopnia, ok. 73% na studiach stacjonarnych II stopnia i ok. 80% na studiach niestacjonarnych II stopnia.

Metody dydaktyczne wykorzystywane podczas zajęć są zróżnicowane i zależne od specyfiki przedmiotu, analizowanych treści oraz zakładanych celów. Dobór metod sprzyja aktywizowaniu studentów oraz umożliwia osiągnięcie przez nich zakładanych efektów uczenia się, jednocześnie stymulując studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Podczas wykładów wykorzystuje się przede wszystkim takie metody, jak: wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, prezentacja multimedialna. Natomiast ćwiczenia łączą różne elementy metod podających z wieloma metodami problemowymi i aktywizującymi (metoda warsztatowa, dyskusja, inscenizacja, burza mózgów, analiza przypadków, film, projekt, metaplan, metoda symulacyjna, analiza tekstów źródłowych, budowanie genogramów). Z uwagi na praktyczny charakter kształcenia zajęcia realizowane w formie ćwiczeń i praktyk uwzględniają stosowanie metod kształcenia zapewniających studentom przygotowanie do działalności zawodowej, w sposób

umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów, wykorzystanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Istotnym narzędziem wspomagającym osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się i stymulowania ich do samodzielności są staże i wizyty studyjne w instytucjach pomocy społecznej. W latach 2018 i 2019 w programie stażowym (wymiar godzin 480) realizowanym w ramach projektu Wysokiej Jakości Staże dla Artystów i Pedagogów wzięło udział łącznie 58 studentów kierunku. Od roku 2018 staże i wizyty studyjne odbywają się w ramach projektu NOWE PERSPEKTYWY rozwoju Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. W latach 2019-2020 ze wsparcia skorzystało 14 osób z ocenianego kierunku: 5 realizowało staże (wymiar: 360 godzin), zaś 9 osób wzięło udział w wizytach studyjnych (wymiar wizyty: 10 godzin, wyjazdy dwudniowe – 5 godzin na dzień). Na lata 2021-2022 planowane jest zrealizowanie kolejnej edycji programu stażowego dla następnych 5 osób oraz dwóch edycji wizyt studyjnych dla dalszych 10 osób (po 5 studentów na edycję).

Metody stosowane w kształceniu z zakresu języków obcych to metody bazujące na podejściu komunikacyjnym. Umożliwiają one uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów I stopnia lub B2+ na poziomie studiów II stopnia. W celu zwiększenia możliwości studentów w zakresie poznawania języka obcego, w ramach wybranych przedmiotów część zajęć realizowana jest w języku obcym, co umożliwia poszerzenie zasobu słownictwa, zwłaszcza specjalistycznego, odnoszącego się do kierunku praca socjalna. W kształceniu wykorzystywana jest metoda eklektyczna, łącząca różne elementy metod podających i problemowych, w tym dyskusje i formy aktywizujące. W doborze metod kształcenia uwzględniane są najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Metody kształcenia umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia. Wszelkie sposoby zapewnienia studentowi z niepełnosprawnością lub przewlekłe choremu uczestnictwa w społeczności akademickiej regulują szczegółowe zasady wprowadzania i stosowania rozwiązań alternatywnych wobec studentów z niepełnosprawnościami, określone w regulaminie studiów. Wszystkie rozwiązania alternatywne stosowane w toku studiów wobec studentów z niepełnosprawnościami mają na celu wyrównanie szans ukończenia danego poziomu studiów przy zachowaniu zasady niezmnieszenia wymagań merytorycznych wobec tych studentów. Wśród rozwiązań tych wymienić należy: zmianę sposobu uczestnictwa w zajęciach, przygotowanie materiałów w alternatywnych formach zapisu, zmianę trybu zdawania egzaminów i uzyskiwania zaliczeń, zmianę organizacji sesji egzaminacyjnych. Kwestie te opisuje również Procedura zapewniania studentom dostępności kształcenia, wsparcia w procesie uczenia się, partycypacji społecznej, rozwoju naukowym oraz w zakresie świadczeń.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć na kierunku praca socjalna. Treści programowe przypisane do praktyk zapewniają możliwość osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, z uwzględnieniem wybranej specjalności. Rozkład form aktywności w trakcie odbywania praktyk zawodowych jest zbieżny z procesem dydaktycznym, czyli m.in. wraz z kolejnością realizowanych przedmiotów zmienia się charakter praktyki, aby samodzielne, realizowane zadania bazowały na zgromadzonej wiedzy, umiejętnościach i kompetencjach.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Dokumentacja utrwalająca przebieg praktyk dobrana jest właściwie i pozwala rzetelnie ocenić zgodność przebiegu praktyki z jej programem oraz stwierdzić, czy osiągnięto zakładane efekty uczenia się. Potwierdza to analiza wybranej losowo dokumentacji. Dokonywana przez opiekuna praktyk ocena osiągnięcia efektów uczenia się ma charakter kompleksowy, a więc odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Po zakończonym cyklu semestralnym opiekun praktyk

ocenia poziom osiągniętych efektów uczenia się i sposób gospodarowania czasem realizacji praktyki. Dodatkowo oceniane są prace i zdania wykonywane w toku praktyki np. konspekty, diagnozy przypadków, własne obserwacje i wywiady, opisy refleksji i spostrzeżeń, służące samoocenie osiągniętych efektów uczenia się. Wymagane od praktykanta zadania służą opiekunowi praktyk do oceny poziomu uzyskania efektów uczenia się.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk oraz ich liczba umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Są to doświadczeni pracownicy instytucji pomocy społecznej, pieczy zastępczej, pomocy postpenitencjarnej itp. Ich dorobek, doświadczenie i kompetencje w zakresie opieki nad realizacją praktyk podlegają systematycznej ocenie i są podstawą weryfikacji listy podmiotów, z którymi prowadzona jest współpraca w ramach realizacji praktyk zawodowych.

Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Powyższe jest weryfikowane zarówno na etapie zawierania z pracodawcami porozumień w zakresie praktyk, jak i w ramach okresowych przeglądów tej współpracy.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady.

Wybór placówek do realizacji praktyk jest wynikiem ich dopasowania do zadań wynikających z ramowego programu praktyk i zakładanych efektów uczenia się. Opiekun praktyk ustala ze studentem miejsce realizacji praktyki i pozostaje w ciągłym kontakcie z placówką. Przedstawiciel placówki przed zawarciem umowy o organizację praktyki zapoznaje się z wymaganiami instrukcji, decydując czy dysponuje infrastrukturą i możliwościami, które pozwolą na osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się oraz umożliwi wykonywanie zadań analitycznych, badawczych, koncepcyjnych przez studenta, zgodnych z formą praktyki. Opiekunowie praktyk pośredniczą w organizacji praktyki, wskazują miejsca ich realizacji jako najbardziej adekwatne do zadań praktyki. Ostateczne miejsce odbywania praktyki jest wynikiem wzajemnych ustaleń.

Praktyki zawodowe realizowane są w różnorodnych instytucjach, zarówno z terenu miasta Kielce, jak i regionu. Wśród miejsc realizacji praktyki można wymienić kilka kluczowych grup instytucji, adekwatnych dla kierunku praca socjalna, w tym organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe oraz instytucje niepubliczne), jeżeli realizują zadania z zakresu pomocy społecznej lub świadczą pracę socjalną albo udzielają pomocy osobom i rodzinom z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, ochrony ofiar handlu ludźmi; ochrony macierzyństwa lub wielodzietności; bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, trudności w integracji cudzoziemców, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu, narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej.

Na podstawie szczegółowych wykazów placówek, zawartych w corocznych raportach opiekunów praktyk, średnia liczebność instytucji kooperujących w realizacji praktyk dla studentów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych kształtuje się na poziomie pozwalającym całkowicie zapewnić pokrycie zapotrzebowania studentów na miejsca odbywania praktyk.

Program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach podlegają systematycznej ocenie z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji.

Organizacja każdego roku akademickiego, zarówno na studiach stacjonarnych, jak jest podzielona na dwa semestry, a studentów obowiązuje semestralny system rozliczania. Wyniki zaliczeń i egzaminów wprowadzane są do Wirtualnej Uczelni (WU), która pełni także rolę istotnego kanału komunikacji między studentami a wykładowcami. Rozplanowanie zajęć w pełni umożliwia efektywne wykorzystanie czasu, a także osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Program studiów na kierunku praca socjalna nie zakłada kształcenia na odległość. Plan zajęć nie obejmuje zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a metody i techniki kształcenia na odległość, w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne są wykorzystywane pomocniczo. Jednakże ze względu na zaistniałą sytuację epidemiczną kształcenie na kierunku odbywa się niemal w całości w formie zdalnej, a do dyspozycji wykładowców i studentów pozostają takie narzędzia, jak: Microsoft 365, Wirtualna Uczelnia oraz platforma e-learningowa. Szczegółowe zasady dotyczące prowadzenia zajęć dydaktycznych, przeprowadzania zaliczeń i egzaminów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość reguluje właściwe zarządzenie Rektora. Pracownicy realizujący kształcenie na odległość zobowiązani są do składania comiesięcznych raportów potwierdzających realizację zajęć wynikających z organizacji roku akademickiego. Jedyne zajęcia realizowane na w formie stacjonarnej to praktyki zawodowe. Karda prowadząca kształcenie na ocenianym kierunku została przygotowana do wykorzystania narzędzi zdalnego kształcenia poprzez szkolenia z obsługi platformy e-learningowej. Uczelniana Komisja ds. Kształcenia wdraża ankiety dla studentów dotyczącą studiowania na odległość.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe na kierunku praca socjalna są zgodne z efektami uczenia się oraz aktualnym stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej i gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Są odpowiednie dla zajęć tworzących program studiów pracy socjalnej. Plan studiów jest dobrze skonstruowany - nakład pracy mierzony punktami ECTS dla poszczególnych zajęć jest poprawnie określony. Dobór form zajęć, proporcje zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela, a także zajęć do wyboru są różnorodne i odpowiednie do treści. Umożliwiają nabycie kompetencji badawczych, a także praktycznych niezbędnych do wykonywania zawodu jakim jest pracownik socjalny.

Program praktyk zawodowych, ich organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc ich odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się. Godzinowy wymiar praktyk oraz liczba przypisanych punktów ECTS są odpowiednie, zapewniając jednocześnie efektywność w realizacji założonych celów w zakresie efektów uczenia się. Wszystkie aspekty funkcjonowania praktyk są poddawane okresowym analizom i ocenom, w tym z udziałem studentów, co przekłada się na doskonalenie procedur oraz form realizacji praktyk zawodowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji na studia I i II stopnia na kierunku praca socjalna zostały określone Uchwałą nr 129/2019 Senatu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 27 czerwca 2019 roku

w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia wyższe w roku akademickim 2020/2021 z póź. zm. Warunki rekrutacji są prawidłowe, a Uniwersytet stwarza kandydatom równe szanse poprzez zapewnienie jednakowych kryteriów kwalifikacji. Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste (podane do publicznej wiadomości), selektywne i umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Przyjęcia kandydatów na pierwszy rok studiów odbywają się w kolejności wynikającej z sumy uzyskanych punktów. Kolejność przyjmowania kandydatów na studia określona jest listą rankingową.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Uniwersytet opracował procedurę potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem szkolnictwa wyższego. Efekty uczenia się mogą zostać potwierdzone osobie posiadającej: w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie: co najmniej 5 lat doświadczenia zawodowego oraz kwalifikację pełną na poziomie 5 PRK albo kwalifikację nadaną w ramach zagranicznego systemu szkolnictwa wyższego odpowiadającą poziomowi 5 europejskich ram kwalifikacji, o których mowa w załączniku II do zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie (Dz. Urz. UE C 111 z 06.05.2008, str. 1). Natomiast w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia drugiego stopnia: kwalifikację pełną na poziomie 6 PRK (dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia) i co najmniej 3 lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów pierwszego stopnia. Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, które zapewniają właściwą ocenę potencjału kandydata i rekrutację osób na konkretny poziom studiów określa Regulamin potwierdzania efektów uczenia się. Dotychczas nie przeprowadzono kształcenia na zasadach potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, z powodu braku chętnych do podjęcia studiów w tym trybie.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Zasady przeliczania ocen uzyskanych na świadectwach wydanych poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej na punkty UJK zawarto w załączniku uchwały Senatu w sprawie warunków i trybu rekrutacji.

Zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Tematy prac dyplomowych opiniuje Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowa Komisja ds. Kształcenia, a następnie zatwierdza Rada Naukowa Instytutu. Student może przystąpić do egzaminu dyplomowego, jeżeli osiągnie wszystkie kierunkowe efekty uczenia się tj. uzyska zaliczenia ze wszystkich zajęć, w tym z praktyk zawodowych przewidzianych w programie studiów oraz terminowo złoży wymagane dokumenty, w tym zaakceptowaną przez promotora pracę dyplomową. Każda praca dyplomowa zatwierdzona przez promotora, musi zostać poddana weryfikacji w systemie antyplagiatowym. W wyniku analizy raportu podobieństwa, praca dyplomowa może zostać uznana za niebudzącą wątpliwości i wówczas praca zostaje przedstawiona do dalszego etapu procedury dyplomowania, wymagającą dodatkowej oceny z powodu występowania zapożyczeń – praca nie może być dopuszczona do egzaminu dyplomowego, plagiat – praca dyplomowa nie zostaje przedstawiona do dalszego etapu procedury dyplomowania i kierowana jest do powołanej przez dziekana komisji rozstrzygającej kwestie sporne wynikające z niespełniania kryteriów procedury antyplagiatowej, natomiast w stosunku do autora pracy dyplomowej zostaje wszczęte postępowanie dyscyplinarne. W celu weryfikacji pracy w systemie antyplagiatowym student przekazuje promotorowi elektroniczną wersję pracy. Po sprawdzeniu pracy w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym promotor wypełnia Protokół oceny oryginalności pracy na podstawie raportu prawdopodobieństwa.

Weryfikacja i ocena efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia odbywa się poprzez wyżej opisany proces dyplomowania, praktyki studenckie, wymianę międzynarodową studentów, osiągnięcia kół naukowych, badanie losów absolwentów, badanie opinii

pracodawców. Dodatkowo podstawą oceny realizacji efektów uczenia się są prace etapowe, prace zaliczeniowe – kolokwia, sprawdziany, projekty, egzaminy, zaliczenie. Prowadzący zajęcia określa kryteria oceny, podaje jej składowe i uzasadnia w sposób opisowy ocenę otrzymaną przez studenta na zaliczeniu. Ogólne zasady sprawdzania i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się określa procedura Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia – Procedura Oceny Osiągania Zakładanych Efektów Uczenia się, która wskazuje tryb i zasady oceny stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się oraz weryfikację metod sprawdzania i oceny, w tym dokumentowania tego procesu.

Studenci na pierwszych zajęciach z każdego przedmiotu uzyskują szczegółową informację dotyczącą zakładanych efektów uczenia się oraz sposobów ich weryfikacji. Osoby z niepełnosprawnościami mogą uzyskać wsparcie w zakresie osiągnięcia efektów poprzez adaptację metod i organizację sprawdzania tychże efektów, między innymi poprzez: zmianę sposobu uczestnictwa w zajęciach, umożliwienie korzystania z materiałów w alternatywnych formach zapisu, zmianę trybu zdawania egzaminów i organizacji sesji egzaminacyjnych, alternatywne zajęcia z wychowania fizycznego, usługę asystencji oraz usługi specjalistyczne, wsparcie materialne – stypendium specjalne, nieodpłatne użyczenie sprzętu (dyktafony, lupy elektroniczne) oraz możliwość nieodpłatnego kopiowania notatek i materiałów dydaktycznych dla studentów z niepełnosprawnością manualną, wzrokową lub słuchową. Na sprawdzenie w danym semestrze zakładanych efektów uczenia się składają się następujące elementy: prace pisemne i/lub wypowiedzi ustne i/lub inne elementy możliwe do oceny przez prowadzącego zajęcia. Po zakończeniu lektoratu języka obcego, student ma obowiązek przystąpić do egzaminu z języka obcego: studia I stopnia – poziom minimum B2, studia II stopnia – poziom B2+. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia ze wszystkich semestrów kształcenia językowego. Końcowa weryfikacja ustnej znajomości języka obcego odbywa się w ostatnim semestrze lektoratu w postaci ustnego kolokwium przeprowadzonego w parach przed prowadzącym zajęcia, w oparciu o wcześniej udostępnione zagadnienia tematyczne ujednolicone dla wszystkich zdających. Wybór tematu do dyskusji odbywa się poprzez losowanie. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego właściwego do poziomu studiów.

Opisane zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Zapewniają także bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Czas przeznaczony na sprawdzenie efektów uczenia się umożliwia właściwą ich weryfikację, a przyjęte regulują zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie.

W Uniwersytecie prawidłowo działa Procedura rozpatrywania skarg, rozwiązywania sytuacji konfliktowych, przeciwdziałania dyskryminacji i zachowaniom przemocowym. Procedura przewiduje tryb działania oraz cel, którym jest pomoc w sytuacjach konfliktowych, reagowanie na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem, a także przeciwdziałanie dyskryminacji i zachowaniom przemocowym.

Osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się określonych dla poszczególnych zajęć oznacza realizację założonej koncepcji kształcenia na prowadzonym kierunku i uzyskanie kierunkowych efektów uczenia się. Odpowiedzialność za sprawdzenie i ocenę stopnia osiągniętych efektów ponosi osoba prowadząca zajęcia zgodnie z kartą przedmiotu. Określone są w niej przedmiotowe efekty uczenia się, cele i treści przedmiotu, formy i metody prowadzenia zajęć oraz kryteria oceny i jej składowe. Karta przedmiotu jest przedstawiana przez prowadzącego na początku zajęć oraz jest zamieszczana na stronie internetowej uczelni. Ponadto każdy nauczyciel akademicki zobowiązany jest do przedstawienia warunków zaliczenia przedmiotu i sposobów weryfikacji efektów na pierwszych zajęciach.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Dla każdego przedmiotu metody weryfikacji są dobierane w zależności od

sposobu sformułowania konkretnego efektu uczenia się. W zakresie weryfikacji wiedzy stosuje się najczęściej kolokwium jako formę sprawdzania osiągniętych efektów. Weryfikacji tej służy także projekt, egzamin, esej. Ocenę opanowania umiejętności podczas zajęć kształtujących umiejętności praktyczne dokonuje się poprzez aktywność na zajęciach, która pozwala w sposób adekwatny i na bieżąco sprawdzać umiejętności indywidualne studentów. Wykorzystuje się także metodę weryfikacji, jaką jest praca w grupie, przyczyniająca się jednocześnie do wypracowywania umiejętności studenckiej kooperacji i współpracy. W zakresie oceny kompetencji społecznych najczęściej stosowanymi przez prowadzących metodami weryfikacji efektów uczenia się jest aktywność na zajęciach oraz kolokwium. Wymienione efekty umożliwiają sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Ogólne zasady i warunki uznawania efektów uczenia się studentów wznawiających studia, lub przenoszących się z innych uczelni na UJK określa regulamin studiów. Ocena aktualnych kwalifikacji kandydata opiera się na analizie porównawczej efektów uczenia się przyporządkowanych do odpowiednich przedmiotów i określenia różnic programowych oraz godzinowych, mających odzwierciedlenie w liczbie punktów ECTS. Dziekan zasięga opinii kierownika jednostki prowadzącej kierunek i określa tryb kształcenia w UJK, w tym semestr, od którego może kontynuować studia. Uzupełnienie różnic odbywa się poprzez uczestnictwo w zajęciach realizujących efekty uczenia się, o ile Dziekan nie zdecydował inaczej, na zasadach określonych przez prowadzącego przedmiot.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, projektów, prac dyplomowych, dzienników praktyk, a także są monitorowane poprzez prowadzenie analiz pozycji absolwentów na rynku pracy lub kierunków dalszej edukacji. Tematyka prac etapowych jest skorelowana z problematyką konkretnych przedmiotów, określoną w kartach przedmiotów, co potwierdziła również analiza przedstawionych do wglądu zespołu oceniającego prac. Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów, a także prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz zastosowań wiedzy z zakresu dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, norm i zasad, a także praktyki w obszarach działalności zawodowej i gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku praca socjalna. Prace etapowe studentów, egzaminy pisemne są przechowywane przez okres jednego roku akademickiego. Jeśli ocena osiągniętych efektów uczenia się ma formę zaliczenia ustnego egzaminator składa do archiwizacji również wykaz pytań obowiązujących podczas egzaminu. Forma i problematyka prac odpowiada praktycznemu profilowi kształcenia.

Należy zaznaczyć, iż mimo przyjętego profilu praktycznego działania nauczycieli akademickich związane z przygotowaniem studentów do udziału w konferencjach naukowych, pracy badawczej i opracowaniem publikacji naukowych. Studenci zdobywają umiejętności prowadzenia badań naukowych, zarówno w kontekście teoretycznym (poznanie aparatu naukowo-technicznego, metod i narzędzi badawczych), jak i praktycznym (umiejętność dotarcia do źródeł, stawianie hipotez). Przykładem tego jest autorstwo lub współautorstwo referatów i artykułów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Przyjęte zasady rekrutacji na studia na kierunek praca socjalna są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Warunki przyjęcia kandydatów na studia zostały formalnie przyjęte i opublikowane. Są spójne i przejrzyste, a ponadto umożliwiają właściwy dobór kandydatów. Stosowane są właściwe zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. Metody weryfikacji i oceny, są transparentne, pozwalają na równe traktowanie studentów oraz na bezstronność oceny. Pozwalają one na realne sprawdzenie i ocenę

efektów uczenia się. Weryfikacja zakładanych efektów uczenia się przeprowadzana jest przez nauczycieli akademickich na każdym etapie kształcenia, na podstawie analizy prac cząstkowych, prac zaliczeniowych i prac dyplomowych. System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się. Forma i problematyka prac odpowiada praktycznemu profilowi kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kadra prowadząca kształcenie na kierunku praca socjalna charakteryzuje się aktualnym i stale rozwijającym dorobkiem naukowym w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowano oceniany kierunek. Wielu nauczycieli akademickich posiada także doświadczenie zawodowe, w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych. Analiza przedstawionych dokumentów, a zwłaszcza wypełnionych kart pracowników badawczo-dydaktycznych, potwierdza jej dokumentowe wysokie kompetencje, doświadczenie i kwalifikacje. Dorobek ten uwarunkowany jest przede wszystkim doświadczeniem dydaktycznym, umożliwiającym prawidłową realizację zajęć, zainteresowaniami badawczymi (znajdującymi odzwierciedlenie w prowadzonych i publikowanych pracach naukowych, udziale w pracach zespołów badawczych np. w grantach), doświadczeniem zawodowym i poszczególnymi obszarami samodoskonalenia (np. szkolenia, warsztaty, kursy). Przykładami aktywności naukowo – badawczej jest uczestnictwo pracowników w międzynarodowych stowarzyszeniach i projektach naukowo – badawczych oraz praktyczno – wdrożeniowych: Członkostwo w Polskim Towarzystwie Pedagogicznym (PTP), European Educational Research Association, World Education Research Association, Zespole Pedagogiki Społecznej KNP PAN, Kieleckiego Towarzystwa Naukowego, udział w międzynarodowych projektach: Matches -Towards the Modernization of Higher Educational Institutions in Uzbekistan, PONCHO-Internationalization of Latin American peripheral Universities, Interdyscyplinarny dyskurs: „Biopsychospołeczny rozwój człowieka” zadanie finansowane w ramach umowy 967/P-DUN/2018), projekt „Badanie wdrażania Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych w instytucjach publicznych w województwie świętokrzyskim. Na uwagę zasługuje również wkład kadry w organizację konferencji naukowo – praktycznych (m. in. „HIV/AIDS Problem współczesnych czasów” – Kielce 2019; Zdrowie dzieci i młodzieży – implikacje pedagogiczne. Depresja dzieci i młodzieży – konteksty teoretyczne

i praktyczne – Warszawa 2019; „Promocja Zdrowego Stylu Życia” – konferencja szkoleniowa, Kielce 2016).

Kadra angażuje się w zakresie pomocy społecznej i wsparcia wobec osób narażonych na wykluczenie i marginalizację, np.: poprzez pracę z dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych i patologicznych w ramach funkcjonowania fundacji i organizacji pozarządowych (Bractwo Św. Anny w Staszowie), organizowanie diagnozy i poradnictwa pedagogicznego i psychologicznego w ramach działalności Punktu Interwencji Kryzysowej UJK, Poradni Leczenia Uzależnień i Współuzależnień w Kielcach, Poradni Zdrowia Psychicznego w Kielcach, Miejskiego Zespołu Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej w Kielcach. W ramach funkcjonowania zakładu doskonalenia zawodowego pracownicy realizują również kursy i szkolenia dla opiekunów z zakresu pomocy społecznej, organizacji pracy opiekuna osób starszych, niepełnosprawnych i dzieci. Doświadczenie to jest, więc związane jest z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów uczenia się kierunku praca socjalna.

Struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Struktura ta, z uwagi na dorobek naukowy i zawodowy, ma charakter kompleksowy, gdyż umożliwia zarówno przekazywanie studentom teoretycznych aspektów wiedzy, jak i z uwagi na doświadczenie zawodowe kadry pozwalającej kształtować u studentów umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne związane z pracą socjalną i jej specjalnościami. Co do liczby nauczycieli akademickich jest to potencjał znaczący i wystarczający. Wątpliwości nie budzi stabilność zatrudnienia. Potencjał kadrowy ocenianej jednostki jest odpowiedni pod względem struktury tytułów i stopni. Zgodnie z dostarczoną dokumentacją dotyczącą opisu składu osobowego kadry prowadzącej kształcenie, na studiach I stopnia zajęcia prowadzą osoby ze stopniem doktora habilitowanego (9 osób), stopniem doktora (18 osób) oraz tytułem zawodowym magistra (15 osób). Natomiast na studiach II stopnia struktura kadry prowadzącej zajęcia w ramach podstawowego miejsca pracy, jakim jest UJK przedstawia się następująco: 7 osób ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 12 osób ze stopniem doktora oraz 11 osób z tytułem zawodowym magistra. Pracownicy dydaktyczni zatrudnieni w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy posiadają dorobek naukowy w obszarze nauk społecznych, nauk humanistycznych oraz nauk medycznych i nauk o zdrowiu. Nauczyciele akademicki zatrudnieni w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy realizują na kierunku praca socjalna na studiach I stopnia 80% godzin dydaktycznych, a pracownicy zatrudnieni w ramach umów cywilnoprawnych – 20%. Na studiach II stopnia wskaźniki te wynoszą odpowiednio: 73% i 27%. Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z wymaganiami prawa, a przydział zajęć poszczególnym nauczycielom akademickich oraz innym osobom prowadzącym zajęcia umożliwia prawidłową realizację zajęć.

Z uwagi na pandemię COVID-19 do dyspozycji wykładowców w realizacji kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość udostępniono takie narzędzia jak: Microsoft 365, Wirtualna Uczelnia oraz platforma e-learningowa. Szczegółowe zasady dotyczące prowadzenia zajęć dydaktycznych, przeprowadzania zaliczeń i egzaminów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość reguluje właściwe zarządzenie Rektora. Nauczyciele akademicki i inne osoby prowadzące zajęcia są przygotowani do ich realizacji z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a realizacja zajęć jest na bieżąco kontrolowana przez uczelnię poprzez zobowiązanie kadry do składania comiesięcznych raportów potwierdzających realizację zajęć wynikających z organizacji roku akademickiego.

Dorobek naukowy kadry prowadzącej zajęcia jest różnorodny, dostosowany do potrzeb dydaktycznych kierunku i mieści się w takich dyscyplinach naukowych jak: pedagogika, nauki socjologiczne i nauki o polityce i administracji. Wśród osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są przede wszystkim osoby z doświadczeniem zawodowym z zakresu doradztwa zawodowego, psychologii, zarządzania zasobami ludzkimi, coachingu, polityki społecznej, instytucji wsparcia społecznego, a ponadto osoby wspierające proces dydaktyczny jako przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego i lektorzy nauki języków obcych z odpowiednim wykształceniem filologicznym i dorobkiem dydaktycznym. Kadra uczestniczy w pracach nad doskonaleniem jakości kształcenia na ocenianym kierunku poprzez m. in.: opracowanie nowego wdrożonego programu studiów na

kierunku praca socjalna, specjalność *praca socjalna z osobami starszymi* studia I stopnia, opracowanie nowego programu studiów w ramach studiów podyplomowych: opiekun osoby starszej – zarządzanie wiekiem. Ponadto pracownicy naukowo-dydaktyczni posiadają doświadczenie w prowadzeniu warsztatów z zakresu aktywnych form wejścia na rynek pracy dla młodzieży i dorosłych (w tym nauczycieli i studentów).

Zajęcia dydaktyczne przydzielane są na podstawie dorobku naukowego, prowadzonych badań, a także na podstawie zawodowego doświadczenia prowadzących. Proces przydzielania zajęć dydaktycznych opiera się na systematycznych rozmowach, które uwzględniają zarówno doświadczenie pracowników (wcześniej prowadzone zajęcia), jak i chęć ich rozwoju i zmiany zakresu dydaktyki (nowe przedmioty, zgłoszenia przedmiotów autorskich w formie wykładów fakultatywnych), a także zakres obciążenia w sensie ilościowym (liczba godzin). Można więc potwierdzić kompetencje nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć, znajdujące uzasadnienie w prowadzonych badaniach naukowych. Kompetencje te są również widoczne w powiązaniu osiągnięć w badaniach naukowych i ich profilu z opieką i ukierunkowaniem badań naukowych studentów, prowadzonych w ramach poszczególnych kół naukowych. Istotne znaczenie w tym kontekście jest włączanie studentów pracy socjalnej do działań wolontaryjnych, działań na rzecz środowiska lokalnego oraz różne formy towarzyszenia studentom w ich aktywności na rzecz osób potrzebujących wsparcia czy zainteresowania poprzez bezpośrednie formy komunikacji i organizacji okolicznościowych imprez z różnych okazji. Wykaz różnych imprez organizowanych wspólnie ze studentami pracy socjalnej obejmuje około 50 wydarzeń o charakterze kulturalnym, wychowawczym, rozrywkowym i charytatywnym w środowisku lokalnym.

Realizowana polityka kadrowa sprzyja stabilizacji zatrudnienia i rozwojowi kadry naukowej oraz umożliwia kształtowanie kadry zapewniającej prawidłową realizację zadań dydaktycznych. Z uwagi na profil praktyczny, istotnym warunkiem przestrzegany w obsadzie zajęć jest zgodność doświadczenia zawodowego nauczyciela akademickiego zdobytego poza uczelnią, z zakresem prowadzonych zajęć oraz praktycznymi umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów uczenia się. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne prowadzą osoby z doświadczeniem zawodowym zdobytym poza Uczelnią. Osoby te pracowały lub na ogół pracują w instytucjach w sektorze publicznym lub prywatnym, powiązanych ze specjalnościami oferowanymi w ramach kierunku praca socjalna.

Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny, adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć oraz uwzględnia w szczególności ich dorobek praktyczny i doświadczenie oraz osiągnięcia dydaktyczne kadry. Pracownicy badawczo-dydaktyczni oraz dydaktyczni zatrudniani są na podstawie ogłaszanych konkursów, które odbywają się wedle obowiązujących regulacji prawnych. W ramach stosowanych w konkursach kryteriów uwzględniane są wymogi dotyczące stosownego do zajęć wykształcenia oraz posiadania stopnia, względnie tytułu naukowego, ale także co najmniej kilkuletniego stażu pracy dydaktycznej oraz pracy zawodowej/doświadczenia praktycznego. Wymagany od kandydatów obszar doświadczenia, tak dydaktycznego, jak i praktycznego/zawodowego dobierany jest pod kątem obsadzenia danego zakresu tematycznego oraz rodzaju zajęć. Powyższe zasady dotyczą nie tylko kandydatów na pracowników dydaktycznych, ale także badawczo-dydaktycznych. Zwracana jest również uwaga na posiadanie dodatkowych kwalifikacji praktycznych, zawodowych lub dydaktycznych w danym obszarze tematycznym (jak np. prowadzenie zajęć w j. obcym) lub/i także doświadczenia w sferze działalności społeczno-gospodarczej. Rekrutacja współpracowników odbywa się także poprzez: 1. wybór kandydatów na podstawie złożonych przez nich aplikacji oraz rozmowy kwalifikacyjnej z władzami Wydziału i Instytutu; 2. przeprowadzenia lokalnego rozpoznania, polecenia przez innych pracowników oraz rozmowy kwalifikacyjnej.

Ważne znaczenie ma system okresowych ocen nauczycieli akademickich, którzy podlegają ocenie przez bezpośrednich przełożonych, a następnie przez Wydziałowy Zespół Oceniający. Na wszystkich etapach oceniania nauczyciela akademickiego wyniki ocen są przedstawiane zainteresowanym. Ocena ta obejmuje aktywność w zakresie działalności naukowej, zawodowej oraz dydaktycznej członków kadry prowadzącej kształcenie. Istotnym elementem oceny nauczycieli akademickich są także hospitacje weryfikujące: konstrukcję prowadzonych zajęć, ocenę treści merytorycznych zajęć,

aktywizowanie studentów w czasie zajęć, wykorzystanie pomocy naukowych (w tym audiowizualnych, w wypadku możliwości ich zastosowania), wykazanie związku tematu zajęć z jego zastosowaniem w praktyce, zgodność prowadzonych zajęć z kartą przedmiotu. Hospitacje przeprowadzane są co najmniej raz w cyklu oceny nauczyciela, a w przypadku osób zatrudnionych na umowy cywilnoprawne – w każdym roku akademickim. Analizy wyników hospitacji dokonuje dyrektor Instytutu. Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia są także oceniani przez studentów w zakresie spełniania przez niego obowiązków związanych z kształceniem. W tym celu prowadzona jest systematyczna ankietyzacja wśród studentów na temat prowadzonych zajęć. Ankietyzacja przeprowadzana jest w formie elektronicznej. Wyniki ankietyzacji poddawane są analizie przez Dyrektora Instytutu Pedagogiki, a w wypadku stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie prowadzenia zajęć prowadzone są indywidualne rozmowy z pracownikami. Analiza wyników nauczania oraz opinii z ankiet studenckich może wpływać na zmianę obsady zajęć. Wnioski z badań ankietowych oraz z hospitacji zajęć stanowią podstawę do samooceny i weryfikacji pracy dydaktycznej i badawczej nauczycieli. Przez to stają się one ważnym elementem polityki zapewniania jakości kadry prowadzącej kształcenie.

Realizowana polityka kadrowa umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia zapewniające prawidłową ich realizację, sprzyja trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, kreuje warunki pracy stymulujące i motywujące członków kadry prowadzącej kształcenie do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych, i wszechstronnego doskonalenia. Pracownicy mają możliwość doskonalenia swoich kompetencji dydaktycznych w ramach inicjatyw ogólnouniwersyteckich, czy też programów kursów/szkoleń. Obok wsparcia ogólnouczelnianego Wydział, w ramach którego Uczelnia prowadzi oceniany kierunek, oferuje różne rodzaje wsparcia ze środków dotacji projakościowej, co obejmuje zarówno szkolenia, które pracownik wybiera uczestnicząc indywidualnie, deklarując ich znaczenie dla prowadzonej przez siebie dydaktyki), jak i organizowane dla szerszego grona pracowników. Pracownikom jest też zapewniona możliwość finansowania udziału w konferencjach naukowych i naukowo-dydaktycznych oraz finansowania publikacji prac naukowych. Uczelnia wspiera również inicjatywy wdrożeniowe pracowników w zakresie komercjalizacji badań naukowych. Pracownicy posiadają wypracowane kontakty z instytucjami z regionu – poprzez aktywną współpracę mogą podnosić swoje kompetencje i doświadczenie zawodowe. Wśród nauczycieli prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku 12 ma doświadczenie praktyczne w obszarze pomocy społecznej lub doświadczenie we współpracy z instytucjami wspomagającymi sektor pomocy społecznej.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom. Powyższe prowadzone jest na podstawie procedury rozpatrywania skarg, rozwiązywania sytuacji konfliktowych, przeciwdziałania dyskryminacji i zachowaniom przemocowym na Uczelni.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej zapewnia realizację programu studiów. Dorobek naukowy nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w ramach poszczególnych modułów kształcenia jest zgodny z programem i proponowanymi zajęciami, co gwarantuje realizację efektów uczenia się. Prowadzone są zajęcia umożliwiające studentom przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej, a praktyczna realizacja tego przygotowania występuje nie tylko w przygotowywaniu prac dyplomowych, ale także działalności kół naukowych. Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór i rozwój kadry, oparty na transparentnych zasadach i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną, przeprowadzaną z udziałem studentów ocenę kadry dydaktycznej i przewiduje wykorzystywanie wyników tej oceny do

doskonalenia kadry. Motywuje również nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych.

Rezultaty prowadzonych w jednostce działań są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Sale i specjalistyczne pracownie dydaktyczne oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej, umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy związanych z kierunkiem. Pracownie są dostępne dla studentów i umożliwiają realizację efektów uczenia się. Na kierunku praca socjalna zajęcia odbywają się, między innymi, w następujących pracowniach: pracownie informatyczne, w których studenci zdobywają umiejętności z zakresu technologii informacyjnych; pracownia multimedialna, w której prowadzone są zajęcia z edukacji medialnej; pracownie psychologiczne do badań środowiskowych (z lustrem weneckim i sprzętem audiowizualnym), które umożliwiają prowadzącemu ocenę stopnia osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się w zakresie przeprowadzania wywiadu środowiskowego. Do dyspozycji studentów i prowadzących zajęcia są sale w budynku CEART (Centrum Edukacji Artystycznej). W Auli odbywają się konferencje Studenckich Kół Naukowych, happeningi, akcje charytatywne organizowane przez SKN „Socjalia”.

Sale wyposażone są w sposób umożliwiający sprawne prowadzenie zajęć wykładowych, konwersatoryjnych i ćwiczeniowych – zarówno w aspekcie infrastrukturalnym (umeblowanie w tym możliwość reorganizacji na potrzeby pracy grupowej czy warsztatów), przestronność sal, dobry stan pomieszczenia, jak i telekomunikacyjnym (dostęp do Internetu, projektory multimedialne, komputery stacjonarne i możliwość skorzystania z własnego komputera wykładowcy).

Infrastruktura informatyczna oraz techniczne wyposażenie sal dydaktycznych jest na wysokim poziomie, odpowiadającym potrzebom kształcenia na kierunku praktycznym, jakim jest praca socjalna. Sprawne i nowoczesne oprogramowanie umożliwia i wspomaga prawidłową realizację zajęć z wykorzystaniem wszelkich dostępnych technik w zakresie obsługi komunikacyjnej oraz informatycznej. Projektory multimedialne, 2 pracownie terminalowe z 14 stanowiskami komputerowymi zakupionymi ze środków finansowych z programu Accelerator, dostosowane są do potrzeb i liczności studentów grup ćwiczeniowych i wykładowych. Budynki dydaktyczne, w których prowadzone są zajęcia dydaktyczne, są w całości objęte zasięgiem uniwersyteckiej sieci bezprzewodowej EDUROAM, zapewniającej wolny od ograniczeń czasowych i ilościowych dostęp do sieci internetowej. Zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP.

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością (miejsca parkingowe, windy, platforma dla osób z niepełnosprawnością ruchową, podjazdy, odpowiednio wyposażone są toalety) w sposób zapewniający tym osobom pełny

udział w kształceniu. Pomiędzy skrzydłami istnieje różnica poziomów. Na pierwszym piętrze klatki schodowej głównej znajduje się – łącząca oba skrzydła. dla osób z niepełnosprawnością na parkingu wewnętrznym.

Lokalizacja biblioteki, liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelni, udogodnienia dla użytkowników (w tym osób z niepełnosprawnością), godziny otwarcia zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Do dyspozycji studentów ocenianego kierunku pozostaje zbiór liczący ok. 500 tys. książek i czasopism w wersji drukowanej, w tym: wolny dostęp do ponad 50 tys. książek; wolny dostęp do 1 700 tytułów czasopism naukowych i popularnonaukowych polskich i zagranicznych. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne są zgodne, co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz prawidłową realizację zajęć. Obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów. Wydział wykorzystuje pełny zakres multimedialnych w procesie kształcenia, nadto zapewnia studentom możliwość korzystania z aktualnych zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych, krajowych i międzynarodowych. Zbiory biblioteczne są dostępne tradycyjnie oraz z wykorzystaniem narzędzi informatycznych. Do dyspozycji studentów kierunku praca socjalna jest również Czytelnia Pedagogiczna, która jest oddziałem Biblioteki Uniwersytetu. Czytelnia Pedagogiczna jest bogato wyposażoną jednostką wspomagającą proces samokształcenia, samodoskonalenia studentów oraz pogłębiania wiedzy. W zbiorach Czytelni znajduje się najwięcej pozycji z takich dziedzin jak psychologia, pedagogika oraz nauki społeczne. Czytelnia gromadzi i kompletuje księgozbiór niezbędny do prowadzenia zajęć dydaktycznych i badań naukowych. Posiada, między innymi, bogaty dział poświęcony pracy socjalnej, choć zagadnienia z tego zakresu pojawiają się także w pracach interdyscyplinarnych oraz w monografiach socjologicznych oraz pedagogicznych. Czytelnia Pedagogiczna udostępnia swój księgozbiór wyłącznie na miejscu. Posiada 33 miejsca do pracy z książką i 4 terminale do katalogu z dostępem do Internetu.

Na kierunku praca socjalna prowadzone są okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej, bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych obejmujące ocenę sprawności, dostępności, nowoczesności, aktualności, dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów oraz potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Zapewniony jest udział nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, jak również studentów, w okresowych przeglądach. Studenci mają możliwość wyrażania opinii na temat infrastruktury poprzez ankietę wypełnianą na koniec cyklu kształcenia. Wyniki okresowych przeglądów, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych.

W obecnej sytuacji związanej z koniecznością przejścia na system nauczania zdalnego studenci mają zapewniony dostęp do wszelkiej potrzebnej infrastruktury informatycznej, w tym specjalistycznego oprogramowania, np.: Microsoft 365 umożliwiającej synchroniczną i asynchroniczną interakcję pomiędzy kadrą dydaktyczną i naukową, innymi osobami prowadzącymi zajęcia a studentami. Ponadto zapewnione są materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej dostępne na platformie Wirtualna Uczelnia lub umieszczone w plikach i folderach w narzędziu e-learningowym Ms Teams.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową, umożliwiającą realizację programu studiów na kierunku praca socjalna (na studiach I i II stopnia) i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Jednostka zapewnia dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej i wykorzystuje ją w procesie kształcenia. Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, przy pomocy których odbywają się zajęcia, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku praca socjalna, jak również dostosowane są do potrzeb osób z niepełnosprawnością (windy oraz podjazdy, odpowiednio wyposażone są toalety) w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Wydział i uczelnia dokładają staranności w zakresie monitorowania i doskonalenia infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz bibliotecznej biorąc pod uwagę wnioski z oceny dokonywanej przez studentów i pracowników uczelni na bieżąco.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwym dla kierunku praca socjalna. Instytucje otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi współpracuje uczelnia w zakresie kierunku praca socjalna to podmioty publiczne i niepubliczne działające w obszarze pomocy społecznej, pieczy zastępczej, pomocy postpenitencjarnej, m.in. domy pomocy społecznej, gminne, powiatowe i regionalne ośrodki pomocy społecznej, świetlice środowiskowe, środowiskowe domy samopomocy, organizacje pozarządowe zajmujące się pieczą zastępczą i działalnością charytatywną. Zasięg ich działalności ma zazwyczaj charakter lokalny lub regionalny.

Jednostka prowadzi systematyczną i systemową współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, opartą głównie na relacjach bilateralnych. Przedstawiciele pracodawców uczestniczą w pracach Kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, biorąc czynny udział w ewaluacji programu studiów, ale także służąc bieżącymi konsultacjami telefonicznymi i mailowymi dotyczącymi realizacji programu, zwłaszcza w odniesieniu do jego praktycznych aspektów. Współpraca w wymiarze formalnym prowadzona jest w oparciu o jasne, spisane procedury oraz towarzyszy jej niezbędna dokumentacja, przy czym stopień formalizacji współpracy jest adekwatny do zakresu i charakteru współpracy. Podpisane zostały stosowne umowy o współpracy.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego przybiera zróżnicowane formy, adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

I tak, istotny jest udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w procesie weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia – m.in. poprzez udział w tworzeniu prac dyplomowych. Wspólnie

z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego przygotowano kilkadziesiąt prac dyplomowych. Wybrane przykłady prac dyplomowych zrealizowanych we współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego to:

- Znaczenie Programu 500+ dla codziennego funkcjonowania rodzin (współpraca: MOPR w Kielcach);
- Rola rodzinnej pieczy zastępczej i socjalizacji w usamodzielnieniu dzieci z rodzin dysfunkcyjnych (współpraca: Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej);
- Trudności i oczekiwania opiekunów osób starszych chorych na Alzheimera przebywających w środowiskowych domach samopomocy (współpraca: Stowarzyszenie „Nadzieja rodzinie”);
- Problemy samotnych matek mieszkających w Domu dla Bezdomnych Kobiet w Kielcach (współpraca: MOPR w Kielcach);
- Skuteczność terapii w leczeniu osób uzależnionych od alkoholu w Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy (współpraca: Centrum Psychiatrii w Morawicy).

Wspólnie z pracodawcami realizowane są zajęcia terenowe oraz wizyty studyjne w zakładach pracy prowadzonych przez przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, a także staże dla studentów. W zakresie trzech powyższych form, najbliższa współpraca prowadzona jest z: Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Kielcach, Środowiskowym Domem Samopomocy typu C Caritas Diecezji Kieleckiej, Domem Matki i Dziecka Caritas Diecezji Radomskiej, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Szydłowcu, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Nowinach, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Strawczynie, Fundacją Hipoterapia – Na Rzecz Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych, Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju.

Na rzecz i we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym podejmowane są również przedsięwzięcia o charakterze badawczym, naukowym. Jako przykłady można wymienić:

- Strategia polityki społecznej województwa świętokrzyskiego w latach 2012-2020 opracowana dla Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego. Celem badań była diagnoza działania instytucji pomocowych na terenie województwa świętokrzyskiego, oszacowanie współpracy między Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej (GOPS), Powiatowymi Centrami Pomocy Rodzinie (PCPR) oraz Regionalnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej przy Urzędzie Marszałkowskim.
- Wizja miasta Kielce jako miasta inteligentnego, uczestniczenie w zespole projektu badawczego prowadzonego przez Urząd Miasta Kielce. Opracowanie diagnozy w powiązaniu z wizją przyszłości dla potrzeb Ramowej Strategii Kielce Smart City 2030+.
- Publikacja raportów z badań prowadzonych we współpracy z Urzędem Marszałkowskim w Kielcach w ramach projektu Strategia polityki społecznej województwa świętokrzyskiego (2012-2020).
- Raport końcowy z badania potrzeb osób rozpoczynających działalność gospodarczą (start up) oraz mikro, małych i średnich przedsiębiorstw działających na terenie Skarżyska – Kamiennej oraz powiatu skarżyskiego w zakresie wsparcia oferowanego im przez instytucje biznesu – ze szczególnym uwzględnieniem udziału w kursach i szkoleniach.

We współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego realizowane są przedsięwzięcia społeczne, w ramach których wykorzystywany jest wolontariat studentów. Jako przykłady można wymienić:

- cykliczne organizowanie i przeprowadzanie warsztatów w ramach XI edycji Kampanii społecznej „Biała wstążka” pt. „Przemoc na randce”;
- Jasełka Bożonarodzeniowe w Domu Pomocy Społecznej w Kielcach;
- Jasełka Bożonarodzeniowe w Środowiskowym Domu Samopomocy w Kielcach;
- organizacja i nadzór nad piknikiem integracyjnym zorganizowanym z okazji Dnia Dziecka z rodzin zastępczych z terenu Kielc;
zabawa mikołajkowa dla podopiecznych Oratorium Świętokrzyskiego im. Jana Bosko w Kielcach;
- bal andrzejkowy dla podopiecznych Świetlicy Środowiskowej w Kielcach;
- spotkanie wigilijne i wieczór kolęd w Domu Pomocy Społecznej w Kielcach;

- zabawa andrzejkowa dla dzieci z Domu Rodzinnego w Kielcach;
- przedstawienie z okazji Dnia Matki w Ośrodku Wsparcia Dziennego dla Osób Chorych na Alzheimerera w Kielcach.

Realizacja celów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym przyjmuje również inne formy takie jak: organizowanie wykładów otwartych, udział studentów w konferencjach oraz wsparcie dla kół studenckich w organizacji konferencji, przygotowywanie publikacji, organizowanie spotkań integracyjnych z beneficjentami pomocy społecznej, uczestnictwo w projektach organizowanych przez instytucje otoczenia społeczno-gospodarczego zajmujące się pracą socjalną.

Wśród pracowników dydaktycznych prowadzących zajęcia na kierunku praca socjalna są reprezentowani praktycy, którzy oprócz dorobku naukowego mogą się wykazać doświadczeniem w pracy zawodowej w podmiotach zajmujących się szeroko rozumianą pomocą społeczną.

Pracodawcy uczestniczą w prowadzeniu monitoringu losów absolwentów kierunku praca socjalna, w ścisłej współpracy z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego prowadzona jest analiza potrzeb i tendencji na rynku pracy. Raporty z analiz służą m.in. niezbędnym modyfikacjom programu studiów.

Prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Trafność doboru podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi prowadzona jest współpraca, jest w sposób systematyczny weryfikowana.

Prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów. W ramach okresowego przeglądu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym prowadzone są m.in.:

- cykliczne konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi podejmowane podczas spotkań Kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia,
- spotkania Konsultacyjnej Rady Naukowej przy Urzędzie Wojewódzkim – wypracowanie propozycji zmian w ofercie programowej (np. wprowadzenie przedmiotów z zakresu mediacji rodzinnych),
- spotkania z pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie – wprowadzenie zmian programowych (nowych przedmiotów),
- regularne pozyskiwanie opinii reprezentantów interesariuszy zewnętrznych na temat aktualnych potrzeb w zakresie kształcenia na kierunku praca socjalna.

Dzięki powyższemu oferta kształcenia odpowiada na realne potrzeby rynku pracy i jest stale dostosowywana do społecznego zapotrzebowania na kwalifikowane kadry.

Wynikiem współpracy z pracodawcami i uzyskanych rekomendacji ze strony przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego było uruchomienie studiów II stopnia na kierunku praca socjalna. Interesariusze zewnętrzni – przedstawiciele pracodawców – biorą czynny udział w modyfikowaniu poszczególnych elementów programu studiów, przede wszystkim jako członkowie KZJK na kierunku praca socjalna. Konkretnie uwagi zaowocowały wprowadzeniem nowych przedmiotów: *praca socjalna z trudnym klientem, praca socjalna z uchodźcami i imigrantami, praca socjalna z rodziną osoby z niepełnosprawnością, aktywizacja osób starszych, modele wsparcia zagrożonych wykluczeniem społecznym, niepełnosprawność - aspekt medyczny i społeczny, system ochrony prawnej osób z niepełnosprawnością i zależnych, budowanie relacji pomocowych*.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców tj. publiczne i niepubliczne, działające głównie w obszarze opieki społecznej, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy, adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się. Współpraca oparta jest na ramach formalnych, zarówno w formie umów bilateralnych, jak i w oparciu o wydziałowe lub instytutowe instytucje powołane m.in. w tym celu. Stopień formalizacji współpracy jest adekwatny do jej celów i pozwala na efektywne ich osiągnięcie. Wśród bogatych, zróżnicowanych form współpracy, wyróżnić możemy organizację praktyk zawodowych, staży, wolontariatów, wizyt studyjnych, realizacji prac dyplomowych, udziału przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć, certyfikacji, analiz potrzeb rynku pracy i losów absolwentów kierunku.

Prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i badania losów absolwentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów. Efektem przeglądów współpracy jest również niezwykle bogaty program staży oraz inne działania projakościowe i prorozwojowe.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Oceniana jednostka uczestniczy w międzynarodowej wymianie studentów oraz pracowników badawczo-dydaktycznych. Stwarzane są możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku. Wymiana jest realizowana przede wszystkim poprzez program Erasmus+, dzięki któremu przyjeżdżają studenci i wykładowcy zagraniczni, co umożliwia kontakt z międzynarodowym wymiarem kształcenia. Wykłady gościnne przedstawicieli zagranicznych ośrodków akademickich cieszą się zainteresowaniem studentów i pracowników ocenianego kierunku. Uczelnia skupia się zatem na budowaniu przyjaznego środowiska akademickiego i budowaniu pozytywnych relacji z innymi uczelniami oraz otoczeniem społeczno-gospodarczym, zarówno na płaszczyźnie krajowej, jak i międzynarodowej.

Konkretnymi przykładami internacjonalizacji są:

- umowy bilateralne z uczelniami zagranicznymi i wizyty studyjne w ramach Programu Erasmus i Erasmus+: m. in. Omski Państwowy Uniwersytet im. F.M. Dostojewskiego (Rosja). Współpraca obejmuje takie aspekty jak: wymiana wykładowców, studentów oraz doktorantów; wymiana doświadczeń w metodach nauczania; wymiana informacji technicznej i naukowej; realizacja

wspólnych projektów badawczych; organizacja wspólnych seminariów, konferencji i sympozjów naukowych; wspólne publikacje wyników badań naukowych. W ramach mobilności nauczyciele akademicy brali udział w programie Erasmus+ i prowadzili zajęcia dydaktyczne w języku obcym: Univerzita Tomáše Bati (Czechy), Plovdiv University „Paisii Hilendarski” (Bułgaria), Transilvania University (Rumunia). Kadra uczestniczy w wykładach i seminariach zagranicznych, m.in. w Ecole Pratique des Hautes Etudes CHART (Paryż), West East Institute LLC West Chester PA USA oraz w wyjazdach w ramach ERASMUS STA+ (Darmstadt – Niemcy, Evangelische Fachhochschule Darmstadt, Praga – Czechy, Uniwersytet Karola w Pradze, Czechy, University of Ostrava, Faculty of Social Studies, Uniwersytet w Cordobie (Hiszpania), Uniwersytet w Coimbrze (Portugalia) i w ramach programu K107 (Moskwa – Rosja 2018).

- projekty naukowe i wspólne badania: Opinie polskich i rosyjskich studentów kierunku „praca socjalna” na temat podjęcia pracy w zawodzie po ukończeniu studiów; Gotowość studentów kierunku „praca socjalna” do pracy z osobami z niepełnosprawnościami; Gotowość nauczycieli akademickich do pracy ze studentami z niepełnosprawnościami; Fora internetowe jako miejsce prowadzenia dyskusji o realnych życiowych problemach nurtujących rosyjskich i polskich studentów; Obraz współczesnych seniorów w opiniach polskich i rosyjskich studentów przygotowujących się do zawodu pracownika socjalnego; Regional Identity and Social Transformations in East Central Europe: Agrarian, State-socialist, and European factors Today. Projekt zrealizowany we współpracy z Institute of Social Anthropology Faculty of Social and Economic Sciences. Comenius University, Bratislava, Slovakia.
- oferta zajęć w języku obcym - Organization of social work in Poland and worldwide, Labour market and fight against unemployment, Social pathology, Building a relationship of assistance, Family – contemporary approaches, Continuous professional practice, Metodology of social research, Social prevention, Axiology in social work, Mediation and negotiations in social work, Social policy of Poland, Pedagogy of the family, Social pedagogy.
- międzynarodowe konferencje praktyczno-wdrożeniowe - Międzynarodowa Konferencja. Licznost professional: razwicie, obrazowanie, zdrowie, Omsk; III Międzynarodowa Konferencja Naukowa Edukacja akademicka dla społeczeństwa. Kształcenie, wychowanie, opieka, Podzamcze; XI Międzynarodowa Konferencja. Licznost professional: razwicie, obrazowanie, zdrowie, Omsk.
- seminaria naukowo – praktyczne dla studentów z Omska, z udziałem polskich studentów: Projekty socjalne dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; Praca socjalna z osobami w trudnej sytuacji życiowej; Praca socjalna z osobami znajdującymi się w trudnej sytuacji życiowej.

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Podejmowane są następujące działania:

- umieszczanie wiadomości na stronie internetowej jednostki,
- informacje o naborach dla nauczycieli akademickich są przesyłane na służbowe adresy e-mailowe oraz przedstawiane podczas posiedzeń Rady Wydziału i Rad Naukowych,
- organizowanie dla studentów spotkań, podczas których pracownicy Działu Wymiany i Współpracy Międzynarodowej przekazują informacje na temat zasad uczestnictwa w programie ERASMUS+ i płynących z tego korzyści; na spotkaniach studenci poznają szczegóły wyjazdów oraz Koordynatorów, z którymi mogą się kontaktować, aby uzyskać pomoc przy składaniu wymaganych dokumentów,
- spotkania organizowane przez zagranicznych wolontariuszy, którzy przyjechali do Kielc w ramach programu ERASMUS+. Podczas tych spotkań prowadzone są zajęcia na temat krajów pochodzenia wolontariuszy, wolontariatu europejskiego oraz samego programu ERASMUS+,
- dzielenie się informacjami na temat pobytu w ośrodkach zagranicznych w trakcie spotkań z pracownikami Uczelni – podczas zebrań w Zakładzie lub Instytucie oraz dyskusje ze studentami na temat korzyści, jakie takie wyjazdy przynoszą.

System koordynacji wymiany międzynarodowej studentów i pracowników obejmuje wsparcie na wszystkich szczeblach funkcjonowania jednostki. Proces ewaluacji odbywa się cyklicznie, a jego celem jest przygotowanie konkretnych planów w zakresie podnoszenia poziomu internacjonalizacji na

przyszłość poprzez zmobilizowanie kadry do korzystania z programu Erasmus+ oraz podejmowanie dalszych działań na rzecz lepszej znajomości języków obcych (głównie j. angielskiego) wśród studentów, kadry prowadzącej kształcenie i pracowników administracyjnych, odpowiedzialnych za obsługę i kontakt z zarówno z zagranicznymi studentami, jak i gośćmi.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Jednostka podejmuje liczne i skuteczne działania mające na celu internacjonalizację procesu kształcenia, tworząc jakościową infrastrukturę dla dydaktyki i badań naukowych. Uczelnia stwarza kadrze oraz studentom warunki do współpracy krajowej i zagranicznej, możliwości publikowania, oraz wyjazdów konferencyjnych. Współpraca międzynarodowa prowadzona jest m.in. w zakresie badań naukowych, wyjazdów kadry i studentów do uczelni zagranicznych, z którymi podpisane są umowy bilateralne lub na konferencje o zasięgu międzynarodowym, czy umiędzynarodowienie procesu dydaktycznego. Powyższe działania mają na celu wsparcie wykładowców w doskonaleniu warsztatu dydaktycznego, rozwijanie zainteresowań naukowych oraz nawiązywanie kontaktów międzynarodowych pozwalających na realizację wspólnych projektów o charakterze zarówno naukowym jak i edukacyjnym. Efektem współpracy są sympozja, seminaria, warsztaty, publikacje, wykłady zaproszone.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów w procesie uczenia się na ocenianym kierunku jest prowadzone systematycznie, ma charakter stały oraz kompleksowy. Jednostka oferuje zróżnicowane formy wsparcia, z wykorzystaniem współczesnych technik, ponadto są adekwatne do potrzeb studentów wynikających z realizacji programu studiów, osiągania efektów uczenia się, a także przygotowania do wejścia na rynek pracy. Uwzględnia zarówno formy merytorycznego, materialnego jak i organizacyjnego wsparcia studentów w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach rynku pracy właściwych dla kierunku. Nauczyciele akademicki udzielają wszechstronnej pomocy w rozwiązywaniu spraw studenckich, co przejawia się głównie w dostępności dla studentów w ramach konsultacji i dyżurów, podczas których można omówić kwestie merytoryczne zajęć, jak również wątpliwości natury formalnej. Najczęściej wybraną formą kontaktu z kadrą dydaktyczną jest korespondencja mailowa. Studenci mają możliwość bezpośredniego kontaktu z Władzami Uczelni. Informacje dotyczące konkretnego terminu ustalane są każdorazowo, w zależności od potrzeby studentów. N

Studenci są motywowani do osiągania efektów uczenia się w ramach funkcjonującego na Uczelni systemu stypendialnego, zgodnie z uchwalonymi w art. 86 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020, poz. 85 ze zm.) stypendiami. Ponadto, zgodnie z § 40 Regulaminu Studiów oraz z Regulaminem przyznawania nagród Rektora dla studentów UJK w Kielcach studenci mają prawo do

ubiegania się o nagrody i wyróżnienia Rektora UJK, które przysługują studentom uzyskującym najwyższe wyniki w nauce, sporcie oraz sztuce, a także wyróżniającym we wzorowym wykonywaniu obowiązków studenckich. System przyznawania wsparcia materialnego określa Regulamin świadczeń dla studentów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.¹⁹ r. Studenci ocenianego kierunku mogą również ubiegać się o nagrody i wyróżnienia za najlepsze wyniki w konkursach kół naukowych oraz o nagrody fundowane przez instytucje pozauczelniane, towarzystwa naukowe, organizacje społeczne oraz osoby fizyczne. Studenci ocenianego kierunku są motywowani do osiągania wysokich wyników w nauce również za pośrednictwem uczestnictwa w konferencjach naukowych oraz publikowania wyników studenckich badań i prac w monografiach oraz zeszytach naukowych UJK w Kielcach. Studenci są zapoznani z przysługującym im prawem do otrzymania stypendium i nagród. System stypendialny uwzględnia systemowe formy wsparcia dla studentów wybitnych, a jednostka motywuje do występowania o uczestnictwo w konkursach oraz konferencjach.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się uwzględnia różnorodne formy aktywności studentów: sportowe, artystyczne, organizacyjne, czy w zakresie przedsiębiorczości, czego przykładem jest organizowanie obozów sportowych, „Biegu przez Kampus” podczas Juwenaliów oraz zajęć fakultatywnych prowadzonych przez Centrum Sportu i Rekreacji UJK. Działalność artystyczna jest wspierana przez organizacje wydarzeń takich jak: „Wieczór kolęd w Domu Pomocy Społecznej w Kielcach” czy też Juwenaliów. W zakresie działalności organizacyjnej i przedsiębiorczości Uczelnia stwarza możliwości rozwoju kompetencji studentów ocenianego kierunku w ramach zbiorów żywności dla Schroniska Zwierząt „PAKA dla psiaka”, cyklicznych akcji charytatywnych, a także zajęć terapeutycznych.

Doradztwem zawodowym oraz wsparciem studentów w prowadzeniu działalności zawodowej w obszarach rynku pracy właściwych dla kierunku praca socjalna zajmuje się Akademickie Biuro Karier UJK w Kielcach. Biuro cyklicznie organizuje warsztaty z zakresu umiejętności miękkich i kompetencji zawodowych, a także prowadzi bazę danych o pracodawcach. W zakresie swoich działań prowadzą szereg akcji informujących o aktualnych miejscach pracy oraz praktyk, głównie za pośrednictwem mediów społecznościowych, a także wiadomości mailowych. UJK realizuje projekty takie jak „Czas na staż”, „Akcelerator rozwoju UJK”, „W stronę rynku pracy”. Ponadto, prowadzone są bieżące działania związane z doradztwem zawodowym oraz z zakresu kompetencji miękkich, potrzebnych do autoprezentacji podczas rozmowy kwalifikacyjnej oraz właściwego redagowania CV. Studenci są zapoznani z dedykowanymi dla nich ofertami podczas spotkania organizacyjnego na pierwszym roku studiów i często z niej korzystają. Dodatkowym źródłem informacji na temat działań podejmowanych przez jednostkę jest strona internetowa. Jednostka zapewnia możliwość rozwoju powyższych działań przez studentów.

Wsparcie studentów jest dostosowane do potrzeb różnych grup studentów (np. stacjonarnych i niestacjonarnych, pracujących i niepracujących zawodowo, wychowujących dzieci, studentów zagranicznych itp.) oraz potrzeb indywidualnych, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Studenci mają prawo do złożenia wniosku o udzielenie urlopu długoterminowego oraz krótkoterminowego. Procedurę ubiegania się o urlopy reguluje Regulamin Studiów. Decyzję o wyrażeniu zgody na urlop udziela Dziekan. Studenci potwierdzili wiedzę na temat przysługujących im urlopów. Studenci mają prawo ubiegania się o indywidualizację procesu uczenia się w formie Indywidualnej Organizacji Studiów oraz Indywidualnego Programu Studiów regulowanych w Regulaminie Studiów. Indywidualny Program Studiów został przewidziany dla studentów osiągających najwyższe wyniki w nauce i mających sprecyzowane zainteresowania badawcze. Podstawami do uzyskania Indywidualnej Organizacji Studiów są m. in. niepełnosprawność, samodzielne wychowywanie dzieci, a także inne uzasadnione przypadki. Zgodę na powyższe wyraża Dziekan. Powyższe procedury zapewniają indywidualizację programu nauczania. Takie rozwiązanie jest dostosowane do potrzeb studentów ocenianego kierunku, a także ich indywidualnych sytuacji życiowych.

Wsparciem w zakresie pomocy materialnej i dostosowań procesu uczenia się do osób niepełnosprawnych zajmuje się Uniwersyteckie Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami, które koordynuje wsparcie osób niepełnosprawnych na ocenianym kierunku. Jednostka jest

świadoma rodzajów niepełnosprawności studentów ocenianego kierunku i prowadzi regularne sprawozdania na ten temat. Student z niepełnosprawnością może liczyć na wsparcie za pośrednictwem spotkań, które każdorazowo ustala, w zależności od potrzeb. Uczelnia oferuje wsparcie psychologiczne w ramach spotkań z terapeutą, który koncentruje swoje działania głównie na doradztwie psychologiczno-konsultacyjnym i treningach interpersonalnych. Ponadto, studenci mają prawo do indywidualizacji organizacji studiów w ramach programu IOS. Uczelnia posiada system wsparcia dla studentów z niepełnosprawnościami w zakresie materialnym oraz informacyjnym polegającym na prowadzeniu działań informacyjnych o przysługujących dofinansowaniach kosztów uzyskania wykształcenia wyższego. Ponadto, Uczelnia stworzyła także regulacje dotyczące korzystania ze wsparcia asystenta i pomocy prawnej. Wszystkie rozwiązania alternatywne stosowane w toku studiów wobec studentów z niepełnosprawnościami mają na celu wyrównanie szans ukończenia danego poziomu studiów przy zachowaniu zasady niezmnijania wymagań merytorycznych wobec tych studentów. Wśród rozwiązań tych wymienić należy: zmianę sposobu uczestnictwa w zajęciach, przygotowanie materiałów w alternatywnych formach zapisu, zmianę trybu zdawania egzaminów i uzyskiwania zaliczeń, zmianę organizacji sesji egzaminacyjnych. Kwestie te opisuje również Procedura zapewniania studentom dostępności kształcenia, wsparcia w procesie uczenia się, partycypacji społecznej, rozwoju naukowym oraz w zakresie świadczeń. Regulamin studiów uwzględnia również sytuacje, w których na wniosek studenta może być udzielona zgoda na indywidualną organizację studiów. Zgoda ta nie może być odmówiona studentce w ciąży oraz studentowi będącemu rodzicem, może natomiast zostać udzielona studentowi będącemu członkiem sportowej kadry narodowej lub sekcji sportowej reprezentującej Uczelnię w rozgrywkach ligowych przynajmniej na szczeblu wojewódzkim, wykazującym się wyróżniającą aktywnością na rzecz Uczelni, będącemu w trudnej sytuacji zdrowotnej lub życiowej, posiadającemu orzeczenie o niepełnosprawności, czy mającemu status opiekuna osoby z niepełnosprawnością.

Wsparcie oferowane osobom niepełnosprawnym jest kompleksowe i adekwatne do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Studenci ocenianego kierunku mają możliwość zgłaszania skarg i wniosków. Studenci pierwszego roku ocenianego kierunku są informowani o przysługującym im prawie podczas pierwszego spotkania z opiekunem roku. Powyższe procedury są przejrzyste i skuteczne. Studenci oraz Samorząd Studencki są zaznajomieni z procedurą zgłaszania skarg i wniosków na Uczelni.

Studenci kierunku praca socjalną mogą liczyć na wsparcie psychologiczne oferowane przez Uczelnię. UJK w Kielcach prowadzi Punkt Interwencji Kryzysowej, będącym miejscem udzielającym pomocy psychologicznej, terapii, wsparcia w procesie naukowym oraz wiele innych. Wsparcie oferowane w zakresie pomocy psychologicznej jest adekwatne do potrzeb studentów.

Uczelnia prowadzi działalność informacyjną związaną z przeciwdziałaniem przemocy oraz dyskryminacji, o czym stanowi procedura funkcjonująca w ramach Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Dokument określa definicje zachowań niepożądanych w UJK oraz przedstawia konsekwencje prawne towarzyszące zachowaniom o znamionach dyskryminacji. Studenci ocenianego kierunku mają prawo do składania skarg w opisywanym przedmiocie do Dziekana w formie pisemnej lub drogą elektroniczną. Wprowadzone rozwiązanie umożliwia jednoznaczne zdefiniowanie i wskazanie zachowań o znamionach dyskryminacji, a także eliminowania ich z życia akademickiego Uczelni.

Za obsługę administracyjną studentów odpowiada Dziekanat. Jest dostępny dla studentów w godzinach dostosowanych do godzin zajęć dydaktycznych, natomiast wsparcie udzielane studentom przez pracowników odpowiada im potrzebom.

Jednostka prowadzi zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Studenci ocenianego odbywają szkolenia usprawniające ich kompetencje w zakresie zdobywania efektów uczenia się na odległość, które prowadzą pracownicy Działu IT. Ponadto, źródło wiedzy stanowi również strona internetowa, za pośrednictwem której student ma dostęp do szczegółowych instrukcji. W ocenie ZO PKA oferowane formy wsparcia w zakresie kształcenia na odległość są kompleksowe i umożliwiają studentom realizowanie programu studiów.

Studenci ocenianego kierunku są zaangażowani w działalność kół naukowych - Koła Naukowego „Socjalia”. W ocenie ZO PKA KN „Socjalia” ma zapewnione wystarczające warunki do prowadzenia działalności naukowej. Studenci działający w ramach Koła Naukowego mogą liczyć na wsparcie merytoryczne od opiekuna koła naukowego oraz materialne ze strony Władz Uczelni, które przyznają środki na jego działalność.

Samorząd Studencki ma zapewnione środki finansowe na działalność przez Uczelnię, co stanowi podstawę zasobów materialnych, którymi mogą dysponować w okresie roku budżetowego. Uczelnia zapewnia zaplecze organizacyjne, w którym prowadzone są bieżące działania związane z działalnością Samorządu Studenckiego. UJK wspiera materialnie i pozamaterialnie samorząd studencki poprzez stworzenie warunków stymulujących do działalności studenckiej.

Uczelnia doskonali system wsparcia studentów na ocenianym kierunku w ramach ankietyzacji. Procedura została określona w funkcjonującym na Uczelni wewnętrznym akcie prawnym w sprawie wprowadzenia wzorów ankiet wykorzystywanych w ogólnouniwersyteckich badań ankietowych w ramach Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. UJK w Kielcach prowadzi ankietyzację studentów z zakresu oferowanych form wsparcia, takich jak obsługa administracyjna, działalność Akademickiego Biura Karier, biblioteki, wsparcia dla osób niepełnoprawnych. Ostatnia ankietyzacja została przeprowadzona w semestrze letnim w roku akademickim 2019/2020 w formie elektronicznej. Wyniki ankiet są dostępne na stronie internetowej Uczelni, do których studenci ocenianego kierunku mają dostęp. Przedstawione przez Uczelnię wyniki ankietyzacji odnoszące się do studentów pracy socjalnej wskazują na wysoki poziom zadowolenia z całego systemu wsparcia. Ewaluacja dotyczy oferowanych form wsparcia, zasięgu ich oddziaływania, a także skuteczności systemu motywacyjnego oraz poziomu zadowolenia studentów. Proces doskonalenia systemu wsparcia studentów w procesie uczenia się jest kompleksowy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kryterium systemu wsparcia studentów na ocenianym kierunku jest spełnione. Wsparcie to przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się. System stypendialny funkcjonuje zgodnie z oczekiwaniami studentów, a jednostka prowadzi działania informacyjne o przysługujących świadczeniach materialnych, urlopach oraz indywidualizacji programu studiów. Uniwersyteckie Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami nadzoruje wsparcie nad osobami z niepełnosprawnościami i podejmuje bieżące starania umożliwiające zdobywanie zakładanych efektów uczenia się przez studentów z niepełnosprawnościami. Zarówno Uczelnia, jak i jednostka dysponuje specjalistycznym sprzętem pomagającym w osiąganiu efektów uczenia się przez studentów z niepełnosprawnościami. Studenci ocenianego kierunku mają możliwość zgłaszania skarg i wniosków w formie pisemnej oraz ustnej. Wsparcie w zakresie doradztwa zawodowego oraz merytorycznego prowadzi Akademickie Biuro Karier. Za obsługę administracyjną odpowiada Dziekanat. Uczelnia wspiera materialnie i pozamaterialnie samorząd i organizacje studentów przez kreowanie im warunków umożliwiających działalność oraz wsparcie w organizacji inicjatyw studenckich. Jednostka pozyskuje opinie studentów dotyczące funkcjonowania systemu stypendialnego, obsługi administracyjnej oraz działalności z zakresu doradztwa zawodowego, jak również wsparcia osób niepełnosprawnych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacja o studiach jest dostępna publicznie dla jak najszerszego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem.

Informacja o studiach obejmuje: cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się.

Na stronie głównej Uczelni (w Biuletynie Informacji Publicznej) zamieszczone są, m.in.: regulamin studiów, regulamin świadczeń dla studentów, zasady i tryb przyjmowania na studia, programy studiów, a także inne informacje np. dotyczące wysokości opłat za usługi edukacyjne. Zgodnie Procedurą Zapewnienia dostępu do informacji na głównej stronie internetowej Uniwersytetu, poza dokumentami zamieszczanymi w BIP zamieszcza się podstawowe informacje o Uczelni, w szczególności dotyczące jej Władz, misji i strategii, struktury organizacyjnej, komunikaty oraz aktualności. Za pośrednictwem strony internetowej upowszechnia się m.in.: ofertę edukacyjną i zasady rekrutacji na studia, sprawy związane z wymianą międzynarodową w ramach programu Erasmus+, informacje o samorządzie studenckim, o działalności organizacji studenckich, informacje związane z dostępnością kształcenia, wsparcia w procesie uczenia się, partycypacji społecznej, rozwoju naukowym oraz w zakresie świadczeń, ofertę Akademickiego Biura Karier kierowaną do studentów i absolwentów uczelni, informacje i dokumenty związane z jakością kształcenia, w szczególności: opis i strukturę Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, wewnętrzne akty normatywne związane z jakością kształcenia, w tym: księgę procedur, dobre praktyki, raporty związane z ewaluacją jakości kształcenia, a także różne materiały i formularze wykorzystywane w opracowywaniu i modyfikowaniu programów studiów. Na stronie Wydziału, w ramach którego Uczelnia prowadzi oceniany kierunek studiów, w zakładce Oferta Dydaktyczna zamieszczone są programy studiów wraz z harmonogramami. Karty przedmiotu znajdują się na stronie głównej UJK oraz na stronie Wydziału.

Procedury regulujące i dokumentujące proces nauczania, uczenia się i jego wspierania zamieszczone są na stronach poszczególnych jednostek Uniwersytetu. Zamieszczone są tam informacje dla studentów z dziekanatów, wzory dokumentów toku studiów, informacje o pomocy materialnej dla studentów. W dobie pandemii został uruchomiony system rezerwacji on-line, umożliwiający ustalenie terminu wizyty do dziekanatu ds. socjalnych oraz dziekanatu ds. dydaktycznych, wraz ze szczegółowymi instrukcjami dotyczącymi systemu rezerwacji. Na stronie dostępne są też terminy konsultacji i dyżurów nauczycieli, aktualności oraz ważne wydarzenia dotyczące społeczności akademickiej. Do publicznej wiadomości podane są także informacje na temat kierunków studiów, ścieżek kształcenia, zdobywanej w toku studiów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, kwalifikacji, możliwości zatrudnienia absolwentów.

Nadzór merytoryczny nad stroną internetową jednostki sprawuje Dziekan, Prodziekan ds. ogólnych oraz Dyrektorzy Instytutów/Kierownicy Katedr. Informatycy z Sekcji Informatyki i Wsparcia

Technicznego zajmują się administracją domeny oraz sprawują pieczę nad prawidłowym jej funkcjonowaniem od strony technicznej. Studenci włączeni są w system oceny dostępności informacji w ramach ankiety przeprowadzanej na koniec cyklu kształcenia, a wyniki monitorowania są wykorzystywane do doskonalenia dostępności i jakości informacji o studiach.

Prowadzone jest monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców (kandydatów na studia, studentów, pracodawców), np. w zakresie oczekiwanej przez odbiorców szczegółowości informacji lub sposobu jej prezentacji, a wyniki monitorowania są wykorzystywane do doskonalenia dostępności i jakości informacji o studiach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Informacja o studiach jest dostępna publicznie dla szerokiego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem.

Informacja obejmuje wszystkie istotne kwestie jak cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się

Prowadzone jest monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Wyznaczony został zespół osób sprawujących nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów, określone zostały w sposób przejrzysty kompetencje i zakres odpowiedzialności tych osób, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku. Kompetencje i zakres odpowiedzialności w szczególności władz Uczelni i Wydziału określa Statut, Regulamin organizacyjny, następnie Regulamin studiów i zakresy obowiązków poszczególnych pracowników.

Sprawowanie nadzoru merytorycznego i organizacyjnego nad kierunkiem studiów na poziomie Wydziału realizują: Dziekan, Prodziekan ds. kształcenia, zastępca dyrektora instytutu ds. kształcenia. Nadzór administracyjny sprawują w następującej kolejności: pracownik administracyjny z Sekcji Planowania, Obsługi i Rozliczenia Dydaktyki przypisany do kierunku oraz pracownik administracyjny z Dziekanatu przypisany do kierunku.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów.

Celem polityki jakości kształcenia są dwukierunkowe starania – z jednej strony zmierzające do zapewnienia edukacji na najwyższym poziomie, tak aby absolwenci kierunku posiadali wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne cenione na rynku pracy z drugiej zaś dostosowanie kształcenia do zmieniających się potrzeb otoczenia społecznego i stała aktualizacja i doskonalenie programów studiów. Jest to zgodne z głównym celem polityki zapewnienia jakości kształcenia UJK, jakim jest wspieranie działań ukierunkowanych na osiągnięcie wysokiej pozycji konkurencyjnej na rynku edukacyjnym. W rozumieniu UJK „jakość” odnosi się w dużej mierze do realizacji oczekiwań kluczowych interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych oraz wdrożenia mechanizmów, które minimalizują odchylenia pomiędzy oczekiwaniami a rzeczywistymi rezultatami pracy.

W ramach Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia działają: Uniwersytecka Komisja ds. Kształcenia (UKK), Wydziałowe komisje ds. kształcenia (WKK). W ramach UKK działają: Zespół ds. Monitorowania Programów i Efektów Ucznia się, Zespół ds. Ewaluacji Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK), Zespół ds. Kadry Dydaktycznej i Procesu Kształcenia. Na poziomie Wydziału działają natomiast: Wydziałowa Komisja ds. Kształcenia (WKK), Kierunkowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia (KZJK) powołane dla wszystkich kierunków studiów oraz Zespół ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia na Wydziale.

System jakości kształcenia jest uregulowany poprzez następujące akty prawne:

1. Uchwała Nr 245/2019 Senatu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 31 października 2019 roku w sprawie Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia z późn. zm.,
2. Zarządzenie nr 206/2020 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 28 września 2020 roku w sprawie powołania składu Uniwersyteckiej Komisji ds. Kształcenia,
3. Zarządzenie Nr 113/2019 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 4 listopada 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych zadań Uniwersyteckiej Komisji ds. Kształcenia, wydziałowych komisji ds. kształcenia/komisji ds. kształcenia w filiach oraz zespołów działających na poziomie uczelni i wydziałów/filii w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia,
4. Zarządzenie nr 2/2020 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 8 stycznia 2020 roku w sprawie określenia zasad wprowadzania procedur obowiązujących w ramach Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów obowiązujące od roku akademickiego 2020/2021 są uregulowane następującymi przepisami:

1. Zarządzenie nr 22/2020 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 30 stycznia 2020 roku w sprawie wytycznych dotyczących budowy programu studiów oraz wzoru wniosku o utworzenie nowego kierunku studiów wyższych,
2. Zarządzenie nr 127/2020 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 17 czerwca 2020 r. zmieniające zarządzenie nr 22/2020 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie wytycznych dotyczących budowy programu studiów oraz wzoru wniosku o utworzenie nowego kierunku studiów wyższych,
3. Zarządzenie nr 211/2020 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 30 września 2020 r. zmieniające zarządzenie nr 22/2020 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie wytycznych dotyczących budowy programu studiów oraz wzoru wniosku o utworzenie nowego kierunku studiów wyższych,
4. Procedura tworzenia i zaprzestania prowadzenia studiów wyższych i studiów podyplomowych oraz modyfikowania programów tych studiów.

Jakość kształcenia na kierunku jest poddawana cyklicznej wewnętrznej ocenie, a wyniki tej oceny są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na tym kierunku. Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji, których zakres i źródła powstawania są trafnie dobrane do celów i zakresu oceny, obejmujących co najmniej kluczowe wskaźniki ilościowe postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiąganiu efektów uczenia się, prace etapowe, dyplomowe oraz egzaminy dyplomowe, informacje zwrotne od studentów dotyczące satysfakcji z realizacji programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się, informacje zwrotne od nauczycieli akademickich i pracodawców, informacje dotyczące ścieżek kariery absolwentów. W systematycznej ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca kształcenie, studenci) oraz interesariusze zewnętrzni (pracodawcy, absolwenci kierunku). Przedstawiciele pracodawców uczestniczą w pracach Kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, biorą czynny udział w ewaluacji programu studiów, zwłaszcza w odniesieniu do jego praktycznych aspektów. Wnioski z systematycznej oceny programu studiów są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia tego programu.

Dbłość o najwyższą jakość kształcenia oparta jest na działaniach związanych z permanentnym jej doskonaleniem z udziałem interesariuszy wewnętrznych (nauczyciele akademicki, studenci, doktoranci, pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi) i zewnętrznych (przedstawiciele instytucji współpracujących z Wydziałem, przyporządkowani do poszczególnych kierunków studiów). Jakość kształcenia na kierunku jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie, a wyniki tej oceny są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na tym kierunku.

Monitorowanie, przegląd i doskonalenie programów studiów dla kierunku praca socjalna podejmowane są na kilku poziomach, w tym: WKK i KZJK. Działania tych dwóch komisji opierają się na stałej, wnikliwej analizie dokumentacji i współpracy podejmowanej w wielu zakresach:

1. w pierwszej kolejności każdego roku programy studiów są poddawane wnikliwej analizie przez Kierunkowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia, które sprawdzają: aktualność treści, literatury, dobór metod, określenie wymagań wstępnych, nakład pracy własnej studenta, punkty ECTS, odniesienie efektów przedmiotowych do kierunkowych, adekwatność metod oceny w kartach przedmiotów. We współpracy z interesariuszami zewnętrznymi analizują harmonogram studiów (plan zajęć) pod kątem przydatności przedmiotów w pracy zawodowej, analizują zgodności prac dyplomowych z kierunkiem studiów, monitorują sposoby wsparcia studentów w procesie kształcenia oraz dostępności kształcenia dla osób z niepełnosprawnościami, analizują współpracę z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi w zakresie realizowanego, modyfikowanego czy przygotowywanego programu studiów.
2. na poziomie Wydziału monitoring jakości kształcenia prowadzony jest w ramach WKK, który dokonuje w każdym roku akademickim analizy i oceny: programów studiów wraz z kartami przedmiotów, porozumień dotyczących praktyk zawodowych, protokołów z posiedzeń Kierunkowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia, realizacji hospitacji zajęć dydaktycznych, dyscypliny odbywania zajęć dydaktycznych, udostępnienie opisu sylwetki absolwenta zgodnej ze specjalnością. Z każdej oceny danego kierunku sporządzany jest raport zawierający uwagi, które są przedstawiane podczas posiedzenia WKK;
3. następnie programy studiów są co roku kontrolowane w ramach wewnętrznej kontroli przeprowadzanej przez Zespół ds. Monitorowania Programów i Efektów Uczenia. Warto podkreślić, że Zespół rozpoczyna kontrolę od sprawdzenia czy zalecenia z zeszłego roku zostały wdrożone.

Chcąc zapewnić realizację programów studiów w najwyższym standardzie jakości, opracowano Procedurę Oceny funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, celem określenia trybu i zasad przeprowadzania oceny funkcjonowania Systemu Jakości Kształcenia, w tym dokumentowania tego procesu. Zgodnie z założeniami Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia programy studiów podlegają systematycznej ocenie i doskonaleniu przez komisje/zespoły funkcjonujące w ramach WSJK. W każdym roku

akademickim przeprowadzane są wizytacje na wszystkich wydziałach/filiach, które mają na celu przeprowadzenie oceny na wyznaczonych przez UKK kierunkach studiów, wskazanie ewentualnych działań naprawczych oraz rekomendacji.

Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów odbywa się zgodnie z przyjętą procedurą oceny osiągania zakładanych efektów uczenia się. Po zakończeniu cyklu kształcenia przeprowadzane jest badanie ankietowe wśród studentów, mające na celu weryfikację osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się oraz kierunkowych efektów uczenia się.

Podkreślić należy, że ponieważ KZJK dla kierunku praca socjalna bardzo ściśle współpracuje z interesariuszami zewnętrznymi, wiele z podejmowanych w zakresie jego kompetencji działań obejmuje konsultacje z pracownikami instytucji związanych z pomocą społeczną, świadczących działania profilaktyczne, opiekuńcze czy terapeutyczne. Przyjęty model współpracy gwarantuje reagowanie na ewentualne potrzeby w zakresie aktualizacji programów studiów, co ma odzwierciedlenie w pracach Kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia na kierunku praca socjalna. Problematyka poruszana na spotkaniach Zespołu implikowana jest aktualnymi potrzebami wynikającymi z globalnej pracy dydaktycznej realizowanej na kierunku i dotyczy między innymi: wyrażania opinii dotyczących potrzeb zmian w planach studiów, ankietyzacji przeprowadzonej wśród studentów w zakresie samooceny osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się, prace nad zatwierdzaniem, korektą, ewentualnymi zmianami tytułów prac dyplomowych, weryfikacji prawidłowości konstrukcji kart przedmiotów, zmian w zakresie efektów uczenia się, potrzeb w zakresie modyfikacji i udostępnienia dokumentacji dotyczącej kierunku praca socjalna dla pierwszego i drugiego stopnia studiów. W pracach KZJK stale aktualizowane są zagadnienia wiążące się z doбором treści programowych i ich zgodnością z zakładanymi efektami uczenia się, kontrolą w zakresie punktacji ECTS i jej zgodności z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, (ze szczególnym uwzględnieniem przedmiotów związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym), stosowaniem metod aktywizujących studentów, doboru form zajęć dydaktycznych, ich organizacji, etc. Działania te zmierzają ku wypracowaniu modelu kształcenia zapewniającego najwyższą jakość i efektywność. Podejmowane działania służą tworzeniu, monitorowaniu i weryfikowaniu programu studiów, w taki sposób, aby zagwarantować, że spełniane są cele kształcenia, osiągnięte założone efekty na poziomie wiedzy, umiejętności i kompetencji. W działaniach tych jako priorytet traktuje się fakt, że winny być odpowiedzią na potrzeby studentów i społeczeństwa, przy czym zabiegi te powinny skutkować ciągłym doskonaleniem programów. Prace dotyczące przeglądu programu studiów prowadzone są systematycznie w każdym roku akademickim. Bierze się pod uwagę wyniki ankietyzacji, potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, wyniki badań losów absolwentów. Dokonuje się również przeglądu kart przedmiotów (m. in. sposobów weryfikacji efektów, metod kształcenia literatury).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wyznaczone zostały zespoły i osoby sprawujące nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów, określone zostały w sposób przejrzysty ich kompetencje i zakres odpowiedzialności, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji oraz doskonalenia jakości kształcenia na kierunku.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury. Także przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów.

Systematycznie przeprowadzana jest ocena programu studiów obejmująca efekty uczenia się oraz wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, system ECTS, treści programowe, metody kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, praktyki

zawodowe, wyniki nauczania i stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów.

Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji, których zakres i źródła powstawania są trafnie dobrane.

W ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca kształcenie, studenci) oraz interesariusze zewnętrzni. Wnioski z oceny programu studiów są wykorzystywane do doskonalenia tego programu.

Jakość kształcenia na kierunku jest poddawana zewnętrznej ocenie, a wyniki tej oceny są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na tym kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na kierunku praca socjalna prowadzonym na Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach. Ocena została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2020/2021.

5. Załącznik nr 2

do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil praktyczny

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni oraz mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany, normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.4

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w

art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają

systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl